БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 1

9 ФЕВРАЛЬ СЕШАНБА 1954 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Округ сайлов комиссияларига очиқ хат (1-нчи бет).

Совхоз ходимларининг КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети томонидан чақирилган Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчиларининг совхозлардаги барча ишчиларга, мутахассисларга ва хизматчиларга Мурожаати (1 ва 2-нчи бетлар).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: С. Мусаев. — КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорини тўла бажарамиз (2-нчи бет).

П. П. Оттигашев. — Қишлоқ хўжалиги учун кўплаб машиналар ишлаб чиқарайлик (2-нчи бет).

Усмон Жонгитов. — Теплица — комбинат (3-нчи бет).

ШЕ'Р: Зулфия.—Партия чақиради (3-нчи бет).

ФЕЛЬЕТОН: — Ориф Юнус, Ш. Кузанбоев. — Нима бўпти денг... (3-нчи бет).

ОЧЕРК. Н. Эгамназаров. — МТСда (3-нчи бет).

Тўрт давлат ташқи ишлар министрларининг Берлин кенгаши (4-нчи бет).

СССР XXI шахмат мусобақаси тамом бўлди (4-нчи бет).

Тошкентда (4-нчи бет).

Округ сайлов комиссияларига ОЧИҚ ХАТ

Биз, қуйида қўл қўючилар, ҳарбиримиз алоҳида-алоҳида равишда турли корхоналардан, колхозлардан, муассасалардан ва турли областьлар ва округлардаги сайловчиларнинг сайловолди кенгашларидан бизни бирқанча сайлов округлари бўйича СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб кўрсатганликлари ҳақида, бу округларда овозга қўйилиш учун розилик беришимизни сўраб юборилган хатлар ва телеграммалар олдик.

Бизнинг кандидатурамизни кўрсатган барча сайловчи ўртоқларга бизларга ишонч билдирганликлари учун чуқур ташаккуримизни изҳор қиламиз.

Аммо қонунга мувофиқ, бизлардан ҳарбиримиз фақат биргина сайлов округида овозга қўйилишимиз мумкин бўлганлигини назарга олиб, биз, коммунистлар ва КПСС Марказий Комитетининг а'золари КПСС Марказий Комитетига мурожаат қилиб, кўрсатма беришни сўрадик. КПСС Марказий Комитети бизларга қуйидаги сайлов округларида овозга қўйилишга розилик беришимизни тавсия қилди:

Будённий С. М. — Иттифоқ Советига, Украина ССР, Хмельницкий области, Шепетовка сайлов округи,

Булганин Н. А. — Миллатлар Советига, Москва шаҳар, Москва шаҳар сайлов округи,

Василевский А. М. — Миллатлар Советига, РСФСР, Воронеж сайлов округи,

Ворошилов К. Е. — Иттифоқ Советига, Ленинград шаҳри, Киров сайлов округи,

Жуков Г. К. — Иттифоқ Советига, Свердловск области, Нижний Тагил сайлов округи,

Каганович Л. М. — Иттифоқ Советига, Тошкент шаҳар, Тошкент-Ленин сайлов округи,

Кириченко А. И.—Иттифоқ Советига, Киев шаҳар, Киев-Ленин сайлов округи,

Маленков Г. М.—Иттифоқ Советига, Москва шаҳар, Ленинград сайлов округи,

Микоян А. И. — Миллатлар Советига, Ереван шаҳар, Ереван-Сталин сайлов округи,

Михайлов Н. А. — Иттифоқ Советига, Москва шаҳар, Киев сайлов округи,

Молотов В. М. — Иттифоқ Советига, Москва шаҳар, Молотов сайлов округи,

Первухин М. Г. — Иттифоқ Советига, Тбилиси шаҳар, Тбилиси-Калинин сайлов округи,

Пономаренко П. К. — Миллатлар Советига, Олмаота шаҳар, Олмаота шаҳар сайлов округи,

Поспелов П. Н. — Миллатлар Советига, РСФСР, Курск сайлов округи,

Сабуров М. З. — Иттифоқ Советига, Минск шаҳар, Минск-шаҳар сайлов округи,

Суслов М. А. — Иттифоқ Советига, Саратов шаҳар, Саратов-Ленин сайлов округи,

Хрущёв Н. С. — Иттифоқ Советига, Москва шаҳар, Калинин сайлов округи,

Шаталин Н. Н. — Иттифоқ Советига, Владимир области, Александровский сайлов округи,

Шверник Н. М. — Миллатлар Советига, РСФСР, Свердловск сайлов округи,

Шелепин А. Н. — Миллатлар Советига, РСФСР, Северний сайлов округи,

Биз КПСС Марказий Комитетининг бу тавсияномасини ижро этиш учун қабул қилдик.

Шу муносабат блан тегишли сайлов комиссияларидан бизнинг бу баёнотимизни кандидатларни депутатликка рўйхат қилишда ҳужжат деб билишларини сўраймиз.

БУДЁННИЙ С. М.
БУЛГАНИН Н. А.
ВАСИЛЕВСКИЙ А. М.
ВОРОШИЛОВ К. Е.
ЖУКОВ Г. К.
КАГАНОВИЧ Л. М.
КИРИЧЕНКО А. И.
МАЛЕНКОВ Г. М.
МИКОЯН А. И.
МИХАЙЛОВ Н. А.
МОЛОТОВ В. М.
ПЕРВУХИН М. Г.
ПОНОМАРЕНКО П. К.
ПОСПЕЛОВ П. Н.
САБУРОВ М. З.
СУСЛОВ М. А.
ХРУЩЁВ Н. С.
ШАТАЛИН Н. Н.
ШВЕРНИК Н. М.
ШЕЛЕПИН А. Н.

1954 йил 6 февраль.

Тошкент область партия ташкилотининг конференцияси

Бугун Тошкентда область партия ташкилотининг VII конференцияси очилади. Бу конференция совет халқи партия XIX с'ездининг директиваларини ва КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорини муваффақиятли суратда амалга ошираётган, мамлакатимиз экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда янгидан-янги ғалабаларга эришаётган, СССР Олий Совети сайловига ғоят зўр кўтаринки руҳ блан тайёргарлик кўраётган тарихий кунларда тўпланмоқда.

Область партия ташкилотининг VI конференциясидан буён бир ярим йилга яқин вақт ўтди. Ўзбекистон Коммунистик партиясининг илғор отрядларидан бири бўлган Тошкент область партия ташкилоти бу давр ичида ташкилий ва сиёсий жиҳатдан анча ўсди ва мустаҳкамланди, ўз конференциясига КПСС Марказий Комитети атрофига ҳарқачонгидан ҳам маҳкам жипслашган ҳолда келди.

Область коммунистлари ўз конференцияларини саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданиятни юксалтиришда дастлабки ютуқларни қўлга киритиб, коммунизм қурилишининг янги улуғвор вазифаларини бажариш учун курашга доим тайёр турган ҳолда кутиб олдилар. Ўтган йили областьда саноат маҳсулотлари ишлабчиқариш давлат плани 102,4 процент бажарилди. Область пахтакорлари партия ва ҳукуматимизнинг бераётган ғоят катта моддий техника ёрдамига таяниб, ўтган йили пахта экинлари майдонини анча кенгайтирдилар ва давлатга 1952 йилдагига нисбатан кўп пахта топширдилар. Маданиятни юксалтириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик, ишчанлик қобилиятини ошириш соҳасида ҳам анчагина ишлар қилинди.

Броқ, очиқ э'тироф қилиш керакки, областьда ўтган йили пахта тайёрлаш плани бажарилмади, қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда бирмунча камчиликларга йўл қўйилди. Область партия конференцияси ҳисобот даврида қилинган ишларни якунлаш блан бирга, партия ташкилотларининг иш фаолиятидаги мавжуд камчиликларни очиб ташлайди, партия XIX с'езди ва КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларини тўла бажариш учун курашда партия ва совет ташкилотлари олдида турган энг муҳим вазифаларни белгилаб беради.

Бошланғич партия ташкилотларининг бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишлари, шаҳар ва район партия конференциялари кўпгина маҳаллий партия, совет ташкилотларининг партия XIX с'езди директиваларини ва КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорларини қониқарсиз бажараётганликларини, саноат корхоналарининг ишига ва қишлоқ хўжалигига раҳбарликни яхшилаш учун тегишли чоралар кўрмаётганликларини кўрсатди. Областимиз саноатида ишлабчиқариш планларини бажармаётган, маҳсулот таннархини камайтириш ва унинг сифатини яхшилаш, меҳнат унумини ошириш юзасидан белгиланган топшириқларни систематик суратда бажармай келаётган қолоқ корхоналар ҳам бор. 1953 йилда 131 саноат корхонаси ишлабчиқариш планини бажармади. Делегатлар бу каби камчиликларни дадиллик блан юз-хотир қилмай очиб ташлашлари, область саноатидаги ишларнинг аҳволини чуқур ва атрофлича таҳлил қилиб, давлат планларининг ҳамма корхоналар томонидан ва барча кўрсаткичлар бўйича тўла ва ошириб бажарилишини та'минлайдиган амалий тадбирлар белгилашлари лозим. Социалистик экономика асосларининг асоси бўлган оғир индустрияни янада ривожлантириш, халқ исте'моли моллари ва озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни тобора кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш — партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми, МТС ва совхоз ходимларининг КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети томонидан яқинда Москвада чақирилган Бутуниттифоқ кенгашлари колхоз, совхоз ва МТС ишлабчиқаришини янада ривожлантириш йўлларини белгилаб берди ва маҳаллий партия ташкилотларидан қишлоқ хўжалигига раҳбарликни яхшилашни талаб қилди. Шунинг учун ҳам бу масала конференция ишида ғоят катта ўрин олиши керак. Делегатлар масаланч КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қароридан келиб чиқадиган юксак талаблар нуқтаи назаридан муҳокама қилишлари лозим. МТС, колхоз ва совхозларни мутахассислар ва малакали ишчилар блан та'минлаш, партия раҳбарлигини ишлабчиқаришнинг ҳал қилучи участкаларига яқинлаштириш соҳасида ҳозирча қилинган ишлар талабга жавоб бермайди. Бекобод, Ўртасарой, Юқоричирчиқ ва Калинин район партия комитетларининг қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилиш методларидаги расмиятчиликка ҳали ҳам хотима берилмаган. Ба'зи бир район партия комитетларида ишларни қайта қуриш юзаки ўтмоқда, инструкторларни колхозларга расмий равишда бириктиб қўйиш блангина кифояланилмоқда. Область партия конференцияси КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорининг қандай қилиб амалга оширилаётганлигини текшириш белгиси остида, партия ва совет органларига нисбатан юксак талабчанлик кўрсатиш ҳамда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун уларнинг жавобгарлигини ошириш белгиси остида ўтиши керак.

Хўжалик соҳасидаги муваффақиятлар, бу муваффақиятларнинг барқарор бўлиб узоқ давом этиши партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишларнинг муваффақиятига бутунича ва тамомила боғлиқдир. Шунинг учун ҳам партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишлар, партия органларининг раҳбарлик иш услубини тинмай такомиллаштириб бориш, кадрларни тўғри танлаш ва тарбиялаш, коммунистларнинг активлигини ва ташаббусини ўстириш, идеология ишларининг сифатини ва ғоявий мазмунини яхшилаш — мана бу масалаларнинг ҳаммаси делегатларнинг диққат марказида туриши лозим. Бизнинг бутун пропаганда ва агитациямиз, барча идеологик муассасаларнинг ишлари турмуш блан, коммунистик қурилиш практикаси блан маҳкам боғланган бўлиши керак. СССР Олий Советига сайлов муносабати блан аҳоли ўртасида олиб борилаётган оммавий-агитация ишлари меҳнаткашларнинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини оширишга, кўкламги экишга тайёргарликни ҳартарафлама кучайтириб юборишга ёрдам бериши керак.

Танқид ва айниқса қуйидан бўладиган танқидни дадиллик блан кучайтириш партия конференциясини муваффақиятли ўтказишнинг муҳим шартидир. Конференция делегатлари қўлга киритилган дастлабки ютуқларга танқидий назар блан қараб баҳо беришлари, дабдабабозликка, муваффақиятлардан маҳлиё бўлиб кетишга йўл қўймасликлари, принципиал танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириб, область партия ташкилотининг келгуси ишлари учун қимматли таклифлар қолдиришлари керак.

Шуҳба йўқки, област партия конференцияси танқид ва ўз-ўзини танқид белгиси остида, юксак принципиаллик, мустаҳкам бирлик ва баланд сиёсий руҳ блан ўтади, область партия, совет ташкилотларини ва барча меҳнаткашларни коммунизм қурилишининг янги улуғвор вазифаларини бажаришга сафарбар этади.

СССР Олий Совети депутатлигига кандидатлар рўйхатга олинди

Кеча, 8 февральда Тошкент темирйўлчилар Маданият саройида СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказучи 580-нчи Тошкент-Ленин сайлов округи округ сайлов комиссиясининг округ территориясидаги корхоналар, муассасалар ва ўқув юртлари коллективлари вакилларининг иштироки блан мажлиси бўлди.

Мажлисни Округ сайлов комиссиясининг раиси ўртоқ Д. И. Мангельдин очди.

—Тошкентдаги Л. М. Каганович номли паровоз-вагон ремонт заводи, Чирчиқдаги Сталин номли электрохимия комбинати ва бошқа корхоналарнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари сайловолди йиғилишларида Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди, ССР Иттифоқи Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ Лазарь Моисеевич Кагановични 580-нчи Тошкент-Ленин сайлов округидан СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига якдиллик блан кандидат қилиб кўрсатдилар,—деди ўртоқ Д. И. Мангельдин. Округ сайлов комиссияси ўртоқ Кагановичдан телеграмма олди. Ўртоқ Каганович бу телеграммасида бизнинг сайлов округимизда депутатликка ўз кандидатининг овозга қўйилишига розилик берди.

1-нчи тикучилик заводининг инженери ўртоқ Р. А. Бойхонбоева, Каганович номидаги паровоз-вагон ремонт заводининг бошлиғи ўртоқ М. Ф. Русак, паровоз депосининг машинисти ўртоқ В. С. Косинцев ва меҳнаткашлар коллективларининг бошқа вакиллари Округ сайлов комисиясига мурожаат қилиб, ўртоқ Л. М. Кагановични рўйхатга олишни сўрадилар.

Округ сайлов комиссияси топширилган ҳужжатлар блан танишиб чиқиб, қарор қилди: **Лазарь Моисеевич Каганович 1893 йилда туғилган, КПСС а'зоси, Москва шаҳрида туради, КПСС Марказий Комитети Президиумининг а'зоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари—СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказучи 580-нчи Тошкент-Ленин сайлов округида овозга қўйилиш учун СССР Олий Советининг депутатлигига кандидат қилиб рўйхатга олинсин. (ЎзТАГ).**

* * *

Тошкентдаги Сталин номли кўн заводининг клубида Иттифоқ Советига сайлов ўтказучи 579-нчи Тошкент-Сталин сайлов округи Округ сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда меҳнаткашлар коллективларининг, партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳам қатнашдилар.

Округ комиссиясининг раиси ўртоқ Е. С. Насриддинова Округ сайлов комиссияси Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ А. Э. Ниёзовни СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб кўрсатган меҳнаткашлар коллективлари ва жамоат ташкилотлари йиғилишларининг протоколларини олганлигини билдирди.

«Таштекстильмаш» заводи йиғув цехининг мастери ўртоқ Алёхин, Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг йигиручиси ўртоқ Нагайцева ва бошқа ўртоқлар сўзладилар.

Округ сайлов комиссияси сайловолди йиғилишларининг протоколларини қараб чиқиб, қарор қилди: **Амин Эрматович Ниёзов 1903 йилда туғилган, КПСС а'зоси, Тошкент шаҳрида туради, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари — 579-нчи Тошкент-Сталин сайлов округидан СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига овозга қўйиш учун СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб рўйхатга олинсин.** (ЎзТАГ).

Совхоз ходимларининг КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети томонидан чақирилган Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчиларининг совхозлардаги барча ишчиларга, мутахассисларга ва хизматчиларга МУРОЖААТИ

Қадрли ўртоқлар!

Биз, совхоз ходимларининг Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчилари, Ватанимиз пойтахти — Москвада тўпланиб, сизларга мурожаат қилиб, ўз сўзимизни айтамиз. Биз, бу ерда, Катта Кремль Саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети сентябрь Пленумининг СССР Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисидаги қарори совхозлар томонидан қандай бажарилаётганлигини муҳокама қилдик, ўз ишларимизнинг тажрибалари тўғрисида фикр олишдик ва совхозларнинг ишларини тубдан яхшилаш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш тадбирларини белгилаб чиқдик.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати қишлоқ хўжалигининг ҳамма тормоқларини кескин суратда юксалтиришнинг кенгайтирилган программасини ишлаб чиқдилар. Шу программанинг амалга оширилиши мамлакатимиз аҳолисининг озиқ-овқат маҳсулотларига, саноатнинг эса хомаш'ёга ўсиб бораётган эҳтиёжларини яқин 2—3 йил ичида мўл-кўл қилиб қондиришга, бутун совет халқининг моддий фаровонлигини янада юқори даражага кўтаришга имкон беради.

Мана шу муҳим умумхалқ вазифасини бажаришда совхозларнинг роли катта. Биринчи даражадаги юксак техника блан қуролланган бизнинг совхозларимиз ерни ишлашни, экишни ва ҳосилни йиғиб-териб олишни машиналаштиришни юқори даражага етказдилар. Чорвачиликда кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни машиналаштириш йилдан-йилга кенгайтирилмоқда. Илғор совхозлар қишлоқ хўжалик фани ва практикасининг муваффақиятларини кенг суратда татбиқ қилиб, бутун экин майдонининг ҳарбир гектаридан 20 — 25 центнердан ғалла, 28—30 центнердан пахта, 250—300 центнердан картошка, 400—500 центнердан сабзавот ва 600—800 центнердан, илдиз-мевали маҳсулот олмоқдалар. Бирқанча областьлардаги, ўлкалардаги ва республикалардаги совхозлар ўтган йил ҳарбир сигирдан 3 минг килограммдан зиёдроқ сут соғиб олдилар, илғор совхозларда ҳарбир сигирдан 4—5 минг килограммдан ҳам зиёдроқ сут соғиб олинди. Ставрополь ўлкасидаги ва Грозний областидаги совхозларда ўтган йил ўрта ҳисоб блан майин жунли ҳарбир қўйдан 6,1 килограммдан жун қирқиб олинди.

Броқ, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети сентябрь Пленуми жуда тўғри кўрсатиб ўтганидек, совхозларнинг ишларида жиддий камчиликлар бор. Совхозлар ҳали намунали ва юксак рентабелли социалистик хўжалик бўлиб қолганлари йўқ. Совхоз ишлабчиқаришини юксалтиришнинг бой резервларидан яхши фойдаланилмаётир. Кўпгина совхозларда қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосили ва чорвачиликнинг маҳсулдорлиги паст, хўжасизликка йўл қўйилмоқда, пул маблағлари ва материалларни ўринсиз сарф қилиш ва исроф қилиш ҳоллари кўп, маҳсулотнинг ҳақиқий таннархи баланд. Кўпгина совхозлар яхши ишлабчиқариш бинолари блан та'минланмаганлар, чорва моллари кўпинча оддий тартибда қурилган, яхши жиҳозланмаган биноларда сақланмоқда. Чорвачиликдаги ва совхоз ишлабчиқаришининг бошқа бирқанча тормоқларидаги кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни машиналаштириш жиддий равишда орқада қолмоқда, уй-жой қурилиши ишлари етарлик миқдорда ва яхши олиб борилмаётир.

Кўп совхозлар ғалла, техника экинлари, сабзавот, картошка ҳамда чорвачилик маҳсулотларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун ерлардан қониқарлик фойдаланмаётирлар. Планлаштиришнинг нотўғри бўлиши натижасида жанубдаги ҳамда шарқи-жанубдаги совхозларнинг анчагина қисмида жуда катта ер майдонларига кам ҳосил берадиган ўтлар экилган. Правардида бу нарса ғалла ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳамда чорвачилик учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратиш ишига тўсқинлик қилмоқда. Унумдор ерлардан иборат катта территорияни эгаллаб турган от заводлари ер майдонларидан айниқса ёмон фойдаланмоқдалар. Совхозлар ишлаб чиқараётган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари экинзор, ўтлоқ ва яйловларнинг ҳар 100 гектарига нисбатан кам миқдорда олинмоқда. Ҳарбир 100 гектар экинзордан колхозларга қараганда анча кам маҳсулот бераётган совхозлар ҳам бизда ҳали оз эмас.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати совхозлар олдига катта талаблар қўймоқда. Совхозлар энг қисқа муддат ичида ўз ишларини тубдан яхшилашлари, ғалла, гўшт, сут, жун, сабзавот, картошка ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқаришни ва давлатга топширишни кескин суратда кўпайтиришлари лозим.

Ҳарбир совхозда бўлган жуда катта резервларни қунт блан аниқлаш ва шу резервлардан тўлиқ фойдаланиш, фан муваффақиятларини ва илғор иш тажрибасини ишлабчиқаришда ҳартомонлама жорий қилиш ҳамда барча совхозларни тез фурсатда намунали ва юксак рентабелли хўжаликларга айлантириш бизнинг бурчимиздир.

Биз, совхоз ходимлари Бутуниттифоқ кенгашининг қатнашчилари, ўз ишимиздаги кечиктириб бўлмайдиган вазифаларни муҳокама қилиб, ўз жойимизга қайтиб боргандан кейин ишчилар, мутахассислар, механизаторлар блан биргаликда ҳарбир совхозда ва унинг бўлимида, ҳарбир бригадада, фермада барча қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилини ошириш ҳамда чорвачиликни ривожлантириш юзасидан конкрет мажбуриятларни ишлаб чиқишга қарор қилдик. Биз совхоз ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг актив ташкилотчилари бўлишни ўзимизнинг бурчимиз деб ҳисоблаймиз.

Ўртоқлар!

Совхозларнинг ишчилари, ишчи хотин-қизлари, агрономлари, зоотехниклари, ветеринария врачлари, инженерлари, техниклари ва механизаторлари, барча ходимлари, биз сизларни партия ва ҳукумат томонидан мамлакатимиздаги совхозлар олдига қўйилган вазифаларни намунали бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини кенг авж олдириб юборишга чақирамиз.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ғалла хўжалиги бутун қишлоқ хўжалик ишлабчиқаришининг асоси эканлигини кўрсатиб бермоқдалар.

Партов ва бўз ерларни ўзлаштириш ғалла ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг энг муҳим резервидир.

1954 йилда совхозлар Қозоғистон, Урал, Сибирь, Волга бўйи районларида камида 4 миллион 300 минг гектар партов ва бўз ерларни ҳайдаб, шу ерларни 1955 йилда ҳосил олиш мақсадида буғдой экиш учун тайёрлашлари лозим. Келгуси йилда совхозлар давлатга ғалла топширишни камида икки баравар кўпайтиришлари керак.

Биз, Бутуниттифоқ кенгашининг қатнашчилари, янги ерларни ўзлаштиришнинг давлат аҳамиятига эга бўлган ғоят муҳим иш эканлигини англаб, мана шу катта ва мас'улиятли вазифани ҳал қилишда актив иштирок этишни ва янги ташкил этилаётган совхозларга амалий ёрдам кўрсатишни ҳарбир совхоздаги ходимларнинг шарафли иши деб ҳисоблаймиз. Биз энг яхши кадрларимиздан бир қисмини шу совхозларга берамиз.

Совхозлардаги тракторчи, комбайнчи, трактор бригадаларининг бригадирлари, мутахассис ўртоқлар, биз сизларни Қозоғистон, Урал, Сибирь ва Волгабўйи совхозларида очиладиган янги ерларни ўзлаштиришда ўз меҳнатингиз блан иштирок қилишга чақирамиз!

Бизда ғалла экинларидан мўл ҳосил олаётган илғор совхозлар бор. Чунончи, Краснодар ўлкасидаги «Кубань» совхозида ўтган йили ўрта ҳисоб блан ҳарбир гектардан 23,5 центнердан ғалла ҳосили олинди. Челябинск областидаги «Петропавловский» совхозида 1953 йилда 23 минг гектар ернинг ҳарбир гектаридан 20 центнердан буғдой ҳосили олинди. Айни вақтда кўпгина совхозлар кам ҳосил олмоқдалар, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилини ошириш планини йилдан-йилга бажармасдан келмоқдалар.

Қолоқ совхозларни илғорлар даражасига етказиш — ғалла етиштиришни кўпайтиришнинг жуда катта резервини ишга солиш демакдир. Биз қисқа муддат ичида шундай қилишимиз мумкин ва лозим. Шу мақсад блан қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилишнинг агротехникасини анча яхшилаш, дала ишларининг ҳаммасини юқори сифатли қилиб, энг қисқа, энг яхши агротехника муддатларида бажаришни та'минлаш, ўғитларни қўлланишни анча кўпайтириш, экиш нормасига қаттиқ риоя қилган ҳолда, яхши сифатли сортли уруғларни экиш зарур. Маккажўхори—уялаб квадрат усулида экилсин.

Буғдой экишни ҳартомонлама кенгайтириш блан бирликда биз маккажўхори ем бўладиган ғалла, дуккакли экинлар, крупа экинларини, мойли экинларни, пахтани ва бошқа техника экинларини етиштиришни анча кўпайтиришимиз лозим. Ишни шундай ташкил қилайликки, ғалла ва бошқа экинларнинг ҳосилини ошириш планини бажармайдиган битта ҳам совхоз қолмасин.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати совхозлар олдига картошка ва сабзавот экинлари экиладиган майдонни кўпайтириш, шу экинларнинг ҳосилини кескин суратда ошириш вазифасини қўйдилар. Бу йил қўшимча равишда 154 та совхоз сабзавот ва картошка етиштиришга кўчирилади. Ҳамма совхозлар ва, аввало, сабзавотчилик ҳамда сабзавот-сутчилик совхозлари сабзавот ва картошка ҳосилини ошириш ҳамда давлатга топшириш планларини тўла бажарибгина қолмасдан, шу блан бирга анча ошириб ҳам бажаришлари зарур.

Бу вазифани муваффақият блан бажаришда ажойиб намуналар кўрсатаётган совхозларимиз бор. Москва атрофидаги Горький номли совхоз сабзавот экинларини етиштиришнинг илғор усулларини қўлланиб ва шу соҳадаги ишларни кенг суратда машиналаштириб, ҳар йил сабзавотлардан мўл ҳосил олмоқда. Бу совхоз 1953 йилда ҳарбир гектардан ўрта ҳисоб блан 362 центнердан сабзавот слди ва давлатга 15 минг тонна сабзавот топшириб, планни 153 процент бажарди. Совхоз ўтган йили 6 миллион сўмдан кўпроқ фойда олди. Сабзавотларнинг таннархи пландагига қараганда учдан бир қисми миқдорида камайтирилди.

Горький номидаги совхознинг ва сабзавотчиликда илғор бўлган бошқа совхозларнинг иш тажрибаларини ишлабчиқаришда кенг жорий қилиш, бу йил ҳамма жойда картошкани уялаб-квадрат усулида ўтқазиш сабзавот экинларини уялаб-квадрат ва квадрат қилиб экиш ва ўтқазиш сабзавот кўчатларини торф чириндиларидан қилинган тувакчаларда ўстириш усулларини ҳамда агротехниканинг бошқа прогрессив усулларини кенг қўлланиш, сабзавотчиликдаги ишларни машиналаштириш ҳамда саноат корхоналарининг чиқинди иссиқларидан фойдаланиб, парник-теплица хўжалигини анча кенгайтириш керак.

Москва, Ленинград атрофидаги, Донбассда, Урал, Кузбассда ҳамда мамлакатнинг бошқа энг йирик саноат марказларида сабзавот-картошка базаларини кенгайтиришга ва мустаҳкамлашга алоҳида э'тибор бериш лозим.

Боғдорчилик ва узумчиликни анча ривожлантириш тадбирларини ҳам сра кечиктирмай кўришимиз, катта майдонларда янги боғлар ва токзорлар ташкил қилишимиз, чой, цитрус мевалар, мевалар ва резавор мевалар етиштиришни ва давлатга топширишни кўпайтиришимиз зарур.

Партия та'лим бериб айтадики, чорвачиликни тезроқ юксалтириш мамлакат учун ҳаётий муҳим аҳамиятга эга иш бўлиб, ҳозирги вақтда қишлоқ хўжалигида асло кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Кўпгина совхозларда чорвачилик ишлари паст даражада олиб борилмоқда, урғочи моллардан кўпининг қисир қолишига, ёш молларнинг кўп нобуд бўлишига йўл қўйилмоқда, ем-хашак базаси қарровсиз аҳволга тушиб қолган, ем-хашак экинларининг ҳосили жуда паст, ширали ем-хашак — силос бўладиган экинлар илдиз-мевали экинлар, картошка кам ишлаб чиқарилмоқда. Кўпгина совхозларнинг раҳбарлари чорвачиликдаги ишларнинг муваффақиятли бўлиши кўп жиҳатдан ширали ем-хашакларнинг етарлик бўлишига боғлиқ эканлигини унутиб қўймоқдалар.

Чорвачиликни ривожлантиришдаги чидаб бўлмайдиган қолоқликни энг қисқа муддат ичида тугатиш ва чорва молларини урчитиб кўпайтиришни қат'иян яхшилашга ҳамда барча хил чорва моллари ва паррандаларнинг маҳсулдорлигини оширишга эришиш—бизнинг вазифамиздир. Бунинг учун аввало ҳарбир совхозда мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтириш, кўк конвейерни жорий қилиш, силос учун экиладиган маккажўхори майдонини кенгайтириш, дағал ва ширали ем-хашаклар тайёрлаш планини хечсўзсиз бажариш, чорвачилик бинолари қуриш топшириғини бажариш талаб қилинади.

Илғор совхозлар чорва молларининг сонини кўпайтиришда, чорва молларининг маҳсулдорлигини оширишда катта муваффақиятларга эришдилар ва экинзор, ўтлоқ ва яйловларнинг ҳар юз гектари ҳисобидан олинадиган маҳсулотни кўпайтиришда юксак кўрсаткичларга эришдилар.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Совхоз ходимларининг КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети томонидан чақирилган Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчиларининг совхозлардаги барча ишчиларга, мутахассисларга ва хизматчиларга

МУРОЖААТИ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Бунга «Омский» совхози ёрқин мисол бўлаолади. Бу совхоз 1953 йилда ўрта ҳисоб блан ҳарбир сигирдан 5400 килограмм сут соғиб олди ҳамда давлатга 22 минг 291 центнер сут топширди. Бу совхознинг давлатга топширган сути қишлоқ хўжалик экинзорининг ҳарбир 100 гектарига 369 центнердан тўғри келди. Совхоз коллективи чорва молларини тўйдириб боқиш ва уларни тўғри парвариш қилиш натижасида шундай муваффақиятларга эришди. Бу совхозда чорва молларини оғилхона-лагерьда боқиш усули жорий қилинган. Совхозда мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтирилган, силос қилиш учун маккажўхори экиш кенг йўлга қўйилган. Чорвачиликда кўп меҳнат талаб қиладиган асосий ишлар машиналаштирилган. Ўз ишига меҳр қўйган доимий, юқори малакали кадрлар чорвачиликдаги ишларнинг муваффақиятли бўлишини ҳал қилади.

Зотли чорва моллари етиштирувчи «Омский» совхозининг иш тажрибаларини, шунингдек Москва атрофидаги «Лесние поляни», «Горький — II», «Никоновский» совхозларининг, Сталино областидаги «Октябрьская революция» совхозининг Ставрополь ўлкасидаги «Советское руно» совхозининг ва мамлакатимиздаги бошқа илғор совхозларнинг иш тажрибаларини ўрганиш ва ўзлаштириш совхоз чорвачилигини янада ривожлантириш йўлида катта қадам қўйиш демакдир. Ҳарбир совхоз коллективи чорвачиликни ривожлантириш планининг тўла ва ошириб бажарилишига, экинзор, ўтлоқ ва яйловнинг ҳарбир 100 гектар ҳисобидан олинадиган маҳсулотнинг энг кўп бўлиши совхознинг ишидаги асосий кўрсаткич бўлиб қолишига эришмоғи лозим.

Совет давлати бизнинг совхозларимизни ҳозирги замоннинг энг кучли техникаси блан —тракторлар, комбайнлар, ерни ишлаб берадиган, пичан ўриб берадиган ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари блан та'минлаган. Лекин бу жуда бой техникадан кўп совхозларда яхши фойдаланилмаётир. Биз техникадан фойдаланишни қат'иян яхшилашимиз, илғор механизаторларнинг тажрибаларини қўлланишимиз, барча тракторчиларнинг смена иш нормаларини бажаришларига, машиналарга меҳр ва муҳаббат қўйиб, улардан яхши фойдаланишларига, машиналарнинг техника парваришини тўғри ташкил қилишларига қунт блан эришмоғимиз, ёнилғининг тежалишини та'минлашимиз зарур. Механизаторларнинг бирнеча касбни эгаллаш учун бошлаган ҳаракатини кенг авж олдириш керак. Комплекс механизацияни жорий қилиш, барча совхозларни электрлаштириш, совхоз ишлабчиқаришида электр қувватидан кенг фойдаланиш совхоз ходимларининг кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир.

Ўртоқ механизаторлар! Совхоз ишлабчиқаришининг ҳамма тормоқларини янада юксалтириш учун қудратли техникадан тўла фойдаланайлик.

Қурилиш соҳасида совхозлар олдига катта ва мас'улиятли вазифалар қўйилган. Давлат 1954 йилда совхозларда ишлабчиқариш, уй-жой ва маданий-маиший бинолар қуриш учун 3 миллиард сўмга яқин маблағ ажратди. Илгари йилларнинг ҳечбирида совхозларда қурилиш программаси мана шундай катта бўлмаган эди. Эндиликда бу программанинг бажарилиши бизларнинг ўзимизга, я'ни совхозларнинг ходимларига, қурилиш ишларини маҳаллий бинокорлик материаллари ва ёғочларни тайёрлаш ишларини қандай ташкил қилаолишимизга боғлиқдир. Совхозларда қурилишни намунали ташкил қилиш — бизнинг шарафли ишимиздир. Қурилиш программасининг бажарилишини та'минлайлик, совхозларнинг ишлабчиқариш базасини кенгайтирайлик, ишчиларнинг, мутахассисларнинг ва хизматчиларнинг маиший шароитини яхшилайлик!

Партия ва ҳукумат совхозларда маҳсулот таннархини камайтириш ва рентабелликни ошириш масалаларига алоҳида э'тибор бериб келдилар ва бермоқдалар. Илғор совхозлар қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилини ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириб, хўжалик ҳисобини жорий қилиб ва қаттиқ иқтисодий тежашни амалга ошириб юксак рентабелли хўжалик бўлиб қолдилар ва давлатга катта-катта жамғарма бермоқдалар. Шу блан бирликда, кўпгина совхозларда маҳсулотнинг таннархи ҳали баланд, хўжасизликка ва кўпгина маблағларни унумсиз сарф қилиб юборишга йўл қўйилмоқда, бу эса давлатга жиддий зарар етказади. Ба'зи совхозларнинг раҳбарлари ўзларига топширилган ишга мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар, давлат маблағларининг талон-торож бўлишига ҳамда давлат ҳисобига яшаш кайфиятларига йўл қўймоқдалар. Совхозларнинг ишларидаги бундай камчиликларга қат'иян хотима бериш, ишга мас'улиятсизлик блан қарашга, бюрократларча раҳбарлик қилиш методларига қарши жуда кескин кураш очиш керак. Ҳаркайси совхознинг конкрет шароитини ва хусусиятларини ҳисобга олмай, совхоз ишлабчиқаришини концелярияда туриб планлаштиришга чидаб туриш ярамайди. Совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари доимо ташаббускор бўлишлари ва ишга ижодкорлик блан қарашлари, иқтисодий тежашга қаттиқ риоя қилишлари, хўжалик ҳисобини жорий қилишлари, ҳарбир совхоз шароитида маҳсулот ишлаб чиқаришга бўладиган сарфларни камайтириш учун имконият топишлари лозим.

Ҳамма совхозларни намунали, юксак рентабелли хўжаликларга айлантирмоқ учун хўжаликнинг ҳамма тормоқларини қунт блан ривожлантириш, ишлабчиқаришнинг ташкил қилинишини яхшилаш, далаларнинг ҳосилини ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш керак.

Совхозларнинг хўжалик фаолиятига раҳбарликни қат'иян яхшилайлик! Барча совхозларни намунали, юксак рентабелли хўжаликларга айлантирайлик!

Ўртоқлар!

Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун курашда муваффақият қозонишимиз кўкламги экишга қандай ҳозирланишимизга ва уни қандай қилиб ўтказишимизга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари ремонтини, уруғликларни ғамлаб қўйиш ўғитларни ташиб олиш ишларини сра кечиктирмай тугаллаш қишки агротехника тадбирлари планини бажариш, кадрларимизга қишлоқ хўжалик экинларини етиштиришнинг янги, энг прогрессив усулларини ва методларини ўргатиш зарур. Чорва молларининг қишловини ташкилий равишда ўтказишимиз, чорва молларнинг сонини тўла равишда сақлаб қолишни ҳамда уларнинг маҳсулдорлигини оширишни та'минлашимиз лозим.

1954 йилда Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси очилади. Виставкада қатнашиш ҳуқуқини олиш учун совхоз ходимларининг социалистик мусобақасини авж олдирайлик. РСФСР ва Украина, Грузия ва Озарбайжон совхозларининг ва бошқа совхозларнинг ходимлари Бутуниттифоқ кенгашида социалистик мусобақага киришдилар. Совхозларнинг барча ходимлари улардан ўрнак оладилар. Совхозлар, бўлимлар, фермалар, бригадалар ва айрим ишчилар ўртасида давлат планларини тўла ва ошириб бажариш учун мусобақа ташкил қилайлик.

Совхозларнинг ходимлари шаҳар ва қишлоқлардаги барча меҳнаткашлар блан бирликда партия ва ҳукумат томонидан қўйилган вазифаларни бажаришга сидқидил блан интилмоқдалар. Биз, совхозларнинг ходимлари жонажон Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукумати теварагида маҳкам жипслашиб, Ватанимизнинг куч-қудратини мустаҳкамлаш ва совет халқини гуллаб-яшнатиш йўлида ўз кучимиз ва меҳнатимизни аямаймиз, коммунизм қуриш ишига ўз ҳиссамизни қўшамиз!

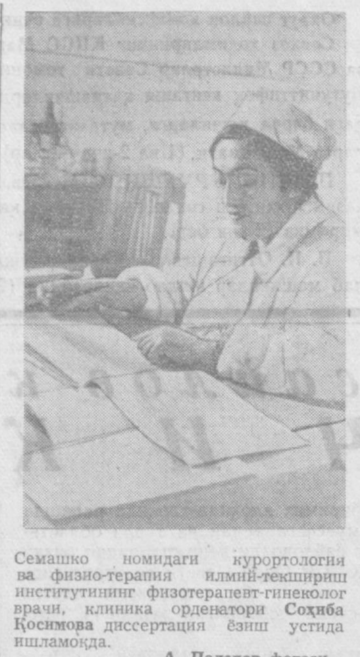

Семашко номидаги курортология ва физио-терапия илмий-текшириш институтининг физотерапевт-гинеколог врачи, клиника ординатори **Соҳиба Қосимова** диссертация ёзиш устида ишламоқда.

А. Палехов фотоси.

Областимизда

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ УЧУН 104 МУТАХАССИС

ТОШКЕНТдаги 3 йиллик агрономлар тайёрлаш республика мактабини яқинда 104 киши муваффақиятли равишда тамомлаб чиқди. О. Эшонқулов, А. Ниёзов, Т. Маҳкамов, М. Имяминов, А. Абдуллаев, Р. Назаров, Б. Элмонов, М. Азизов каби ўртоқлар ўқишни а'ло баҳолар блан тамомладилар. Бу ёш мутахассислар қишлоқ хўжалигида ишлаш учун республикамизнинг Сурхондар'ё, Қашқадар'ё, Андижон, Наманган, Самарқанд, Бухоро областьларига ва Қорақалпоғистон АССРга жўнаб кетдилар.

ИШЧИЛАР УЧУН УЙ-ЖОЙЛАР

ЎРТАЧИРЧИҚ районидаги боғдорчилик совхози ёнида 25 га яқин терма стандарт ёғоч уйлар қурилди. Бу ерда янги кўчалар очилиб, шағал ётқизилмоқда. Шунингдек, Оржоникидзе районидаги «Хлопкомаш» заводида 5 та иккиқаватли, кўпхонали уй-жой қурилаётир. Бинони жиҳозлаш ишлари қизғин давом этмоқда. Бу уйларда завод ишчилари, хизматчилари ва инженер-техник ходимлари яшайдилар.

ЯНГИ ЗАВОД, ФАБРИКА

КАЛИНИН район саноат комбинатининг дирекцияси аҳолини кенг исте'мол моллари блан кўпроқ та'минлаш мақсадида, маҳсулот ишлаб чиқаришни тобора кучайтирмоқда. Комбинат дермонтин моллари ишлаб чиқарадиган завод қурмоқда. Завод шу йилнинг май ойида битказилиб ишга туширилади. Қорасув район саноат комбинати дирекцияси ҳам мебель фабрикаси қуришга киришди. Фабрика йилига 5,5 миллион сўм миқдорида турли мебель ишлаб чиқаради.

ЙЎЛОВЧИЛАРГА ХИЗМАТ ЯХШИЛАНМОҚДА

Ўзбекистон ССР Автомобиль ва тош йўллар министрлиги Олмалиқ шаҳрида автобаза ташкил қилди. Базадаги машиналар Қўйлиқ блан Олмалиқ шаҳри ўртасида мунтазам қатнаб, йўловчиларга яхши хизмат қилмоқда.

П А Р Т И Я Т У Р М У Ш И

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорини тўла бажарамиз

С. МУСАЕВ.

Ўзбекистон КП Янгийўл район комитетининг секретари.

Мамлакатимизнинг мустаҳкам техника базасига эга бўлган социалистик қишлоқ хўжалиги йилдан-йил катта муваффақиятларга эришмоқда. Қишлоқ хўжалигимиз аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари блан, енгил ва озиқ-овқат саноатини хомашё блан тобора кўпроқ та'минламоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми социалистик қишлоқ хўжалигимизни янада ривожлантиришнинг улуғвор программасини чизиб берди, колхозлар, совхозлар ва МТСларда мавжуд имкониятлардан ҳали ҳам тўла фойдаланилмаётганини та'кидлади, уларнинг ишидаги нуқсонларни очиб ташлади ҳамда қишлоқ хўжалигини янада тараққий этдиришнинг йўлларини кўрсатиб берди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарори барча қишлоқ партия ташкилотлари учун, шу жумладан Янгийўл район партия ташкилоти учун жанговар программадир.

Ма'лумки, Янгийўл райони республикамизнинг юқори ҳосилли пахтакор районларидан ҳисобланади. Районимизнинг меҳнаткашлари 1953 хўжалик йилини анча муваффақиятлар блан якунладилар. Ўтган йил район бўйича ҳар гектар пахта майдонидан 1952 йилдагига нисбатан 6,5 центнердан ортиқ, я'ни 32 центнердан пахта ҳосили йиғиб олинди. Юқори ҳосилли Сталин номли, Маленков номли, Ворошилов номли колхозлар ҳар гектардан 35—38 центнердан пахта топширдилар. Районимизда гектаридан 40—45 центнер ҳосил етиштирган бригада ва звенолар кўп бўлди. Шунга қарамай, 1953 йилда районимиз пахта тайёрлаш планини бажараолмади. Биз МТС ва колхозлардаги ишчи кучи, моддий-техника ресурсларидан тўла фойдаланаолмадик, район партия комитети, МТС ва колхоз бошланғич партия ташкилотлари ишлабчиқариш масалалари блан чуқур шуғулланмадилар. Коммунистлар ишлабчиқаришнинг муҳим участкаларига тўғри жойлаштирилмади, уларнинг авангардлик ролини оширишга, бошланғич партия ташкилотларини ташкилий-сиёсий жиҳатдан мустаҳкамлашга етарли аҳамият берилмади.

Пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тормоқларини ривожлантириш соҳасида йўл қўйилган хато ва камчиликлар колхоз ва МТС бошланғич партия ташкилотларининг яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида ва район партия конференциясида очиб ташланди. Партия ташкилотларининг хўжалик ишларига раҳбарликни яхшилашлари учун тегишли тадбирлар белгиланди. Ленин номли, Сталин номли, Молотов номли, Жданов номли колхоз бошланғич партия ташкилотларининг секретарьлигига янги, тажрибали кишилар сайландилар. Район партия комитети ташкилот-инструкторлик бўлимининг мудири ўртоқ Еронин 1-нчи МТС бошланғич партия ташкилоти секретарьлигига, райком инструктори ўртоқ Шамсиев 2-нчи МТС бошланғич партия ташкилотининг секретарьлигига сайландилар.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумидан кейин район партия комитети колхоз ва МТСларнинг иши блан яқиндан шуғулланадиган бўлди. Пленум қарори асосида райком ходимлари ма'лум участкаларга бириктиб қўйилди. Райком секретари ўртоқ Зуев 1-нчи МТСга, райком секретари ўртоқ Авазов 2-нчи МТСга боғландилар. Бу иш ўз ижобий натижасини кўрсатмоқда. Масалан, ўртоқ Зуев боргандан бери 1-нчи МТСда партия йиғилишлари ўз вақтида ўтказиладиган бўлди, сиёсий-оммавий, тарбиявий ишлар кучайтирилди, комсомол ва касаба союзига партия раҳбарлиги яхшиланди. Бу ташкилотлар ишлабчиқариш масалалари блан яқиндан шуғулланадиган бўлдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети томонидан чақирилган МТС ходимларининг Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчиларининг Совет Иттифоқи машина-трактор станциялари ишчилари, хизматчилари ва мутахассисларига қарата чиқарган мурожаати МТС ходимлари ўртасида муҳокама қилинди. МТС ишчилари, мутахассислари ва тракторчилар ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олиб, 2-нчи МТС ходимларини социалистик мусобақага чақирдилар. 1-нчи МТС коллективи ер ҳайдаш, чигит экишни қисқа муддатда тугаллаб, биринчи майгача ғўзани текис ундириб олиш мажбуриятини олди. Бу МТС коллективи 1954 йилда 1500 гектар пахта майдонида ғўзани парвариш қилишни ва пахта теришни комплекс равишда механизациялаштиради. 1955 йилда эса МТС хизмат қиладиган зонада пахтачилик ишларини тўла равишда механизациялаш тугалланади. МТС ходимлари бу йил юмшоқ ер ҳайдаш таннархини 200 минг сўм камайтиришга қарор қилдилар. Улар бунга тракторларнинг иш унумини ошириш, техника парваришини яхшилаш ҳамда ремонт ишларини узел усулига кўчириш блан эришадилар.

Қолоқ ҳисобланиб келган колхозларга амалий раҳбарлик ва ёрдам кучайтирилмоқда. 1-нчи МТС коллективи Молотов номли колхозда 10 минг кубометр тупроқ қазиш ишларини бажаришга, колхознинг 3 автомашинасини навбатдан ташқари ремонт қилишга, ерларни алмашлаб экишга тайёрлашга, ем-хашак тайёрлашни механизациялашга ва'да берди.

МТС ишчилари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни бажариш учун ғайрат блан ишга киришдилар. Ленин номли колхозда хизмат қилучи Содиқ Назаров, Чигарев, Сергеев ўртоқлар бошлиқ трактор бригадалари, Навоий номли колхозда хизмат қилучи коммунист механик Ҳакимов бригадаси, Ворошилов номли колхозда ишловчи Абдураззоқов бошлиқ трактор бригадалари ремонтни муддатидан илгари тамомладилар. Трактор моторларини ремонт қилучи слесарь Карпов, КПСС а'зоси слесарь Тяжлов, комсомол а'зоси Лукьянов ва бошқа ўртоқлар смена топшириғини 160—180 процент қилиб бажармоқдалар.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илғорларининг республика кенгаши КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарори асосида пахта ва бошқа экинлар ҳосилини кўпайтириш ҳамда жамоат чорвачилиги ва сабзавотчиликни янада ривожлантириш юзасидан муҳим тадбирлар белгилади. Бизнинг районимиз бу йил пахта майдонини 700 гектар кенгайтириб, 11 минг гектарга етказиши лозим. Биз ҳар гектар пахта майдонидан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун Озарбайжон ССРнинг Корягин районини блан мусобақа боғладик. Шунингдек, Тошкент ва Янгийўл шаҳар аҳолисини сабзавот блан та'минлашни яхшилаш ҳамда чорвачиликни ривожлантириш юзасидан ҳам конкрет мажбуриятлар олдик. Шу кунларда район партия ташкилотининг бутун э'тибори олинган социалистик мажбуриятни бажаришга ва кўкламги экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўришга қаратилган.

Тажриба шуни кўрсатдики, ғайратли, ташкилотчи кишилар раҳбарлик қилган колхоз, бригада ва звенолар ҳаммавақт хўжалик планларини муваффақиятли бажарадилар. Район партия комитетининг бюроси бригадирлар, ҳосилот совети раислари, ферма мудирлари, колхоз бухгалтерлари, агрономлар, зоотехниклар ва бригада механиклари составини бирма-бир кўриб чиқди ва тасдиқлади. Ишга лаёқатсиз ва мас'улият сезмайдиган кишилар раҳбарлик ишидан четлатилди. Колхозларнинг раҳбарлик ишларига юздан ортиқ янги кадрлар кўтарилди. Буларнинг орасида коммунист ва комсомоллар, олий ва ўрта билимга эга бўлган кишилар кўп.

Сентябрь Пленуми колхоз, МТС, совхозларни малакали кадрлар ва механизаторлар блан мустаҳкамлашни талаб қилган эди. Партия чақириғига жавобан колхоз ва МТСларда ишлаш учун кўп мутахассис кадрлар келдилар. Улар ҳозирданоқ яхши ташкилотчилар сифатида танилмоқдалар. Ленин номли колхозга юборилган олий ма'лумотли агроном, КПСС а'зоси ўртоқ Грачева колхозда агротехника ўқишини йўлга қўйди, далачилик бригадаларида экинларни тупроқнинг хусусиятига қараб жойлаштиришга ҳаракат қилмоқда. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном ўртоқ Бессонов Маленков номли колхозда яхши иш олиб бормоқда. Колхозда бригада ва звеноларнинг ер участкалари аниқланди, чегаралари белгилаб берилди, уларга асбоб-ускуналар бириктилди. Қишлоқ хўжалик асбоблари ремонт қилиниб, дала ишларига тахт қилиб қўйилди, маҳаллий ва минерал ўғитлар ташилмоқда.

Пахта ва бошқа экинлар майдонининг мелиоратив аҳволини яхшилаш учун бу йил 15 мартгача район бўйича 362 минг кубометр тупроқ қазиш керак. Ҳозир ариқ-зовурлар қазишда 3000 колхозчи ва битта экскаватор ишламоқда.

Бу йил биз 217 гектар қўриқ ер очамиз ва 375 гектар адир ерларга машина блан сув чиқариб экин экамиз. 2500 гектар ерга чигит уялаб-квадрат шаклида экилади. Бунинг учун сеялкалар шу усулда экишга мослаштирилмоқда. 2000 гектар ерни машина ёрдами блан яганалаш кўзда тутилади. Шундай қилиб пахтачиликда дала ишларини кенг равишда механизациялаш юқори ҳосил учун курашда ҳал қилучи фактор бўлади.

Биз механизацияни кенг қўллаш блан ер ҳайдаш, чигит экишни қисқа муддатларда ўтказиш, яганалаш ва ғўза қатор ораларини ишлашни қат'ий график асосида ташкил этиб, пахтадан мўл ҳосил етиштиришни та'минлаймиз. 1954 — 1955 йиллар мобайнида ҳар икки МТС бўйича пахтачилик ишларини комплекс механизациялашни тугаллаймиз.

Район партия комитети, МТСларга, колхозларга бириктилган райком ходимлари колхозчилар ва механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни яхши ташкил этиш учун, социалистик мусобақани кучайтириш учун кураш олиб бормоқдалар. Шу кунларда колхоз ва МТСларда 350 га яқин пропагандист ва агитатор ишламоқда. Улар СССР Олий Советига сайлов муносабати блан сайлов қонунини ва Низомни кенг пропаганда қилмоқдалар, колхозчиларни республика қишлоқ хўжалик илғорлари кенгашининг материаллари блан таништирмоқдалар, колхозчи ва механизаторларни сентябрь Пленуми қарорини бажаришга сафарбар этмоқдалар. Ҳозир барча колхозлар, бригада ва звенолар ўртасида социалистик мусобақа шартномалари тузилиб бўлди.

Дала ишларининг оммавий тус олишига оз вақт қолди. Кўкламги экиш кампаниясини қисқа муддатларда ўтказиш катта аҳамиятга эга бўлишига қарамасдан, область қишлоқ хўжалик бошқармаси (бошқарувчиси ўртоқ Молчанов) «Главмашсбит»нинг область конторaси (бошлиғи ўртоқ Жа'фаров) МТСларни керакли запас қисмлар блан та'минлашда ўтакетган мас'улиятсизлик кўрсатмоқдалар. Шунинг натижасида биттадан запас қисм етишмаганлиги учун 2 НАТИ трактори 7 ойдан бери, 2 та ДТ-54 трактори 3 ойдан бери ремонтдан чиқарилмаётипти.

Область сув хўжалиги бошқармасининг айби блан Маленков номли, «XIX парт-с'езд», Молотов номли, Фрунзе номли колхозларда бу йил янгидан ўзлаштириладиган ерларнинг ирригация шохобчалари проектлари ҳалигача топширилмаганлиги учун бу иш кечикмоқда.

1954 йил қишлоқ хўжалигимизни ривожлантиришда кескин бурилиш йили бўлиши лозим. Янгийўл район партия ташкилоти социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, колхозчилар, механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни кенг йўлга қўйиш блан КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорини тўла бажаришга эришади.

Қишлоқ хўжалиги учун кўплаб машиналар ишлаб чиқарайлик

П. П. ОТТИГАШЕВ.

Ворошилов номли «Ташсельмаш» заводининг директори

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукумати совет халқи олдига яқин икки-уч йил ичида халқ исте'мол қиладиган молларни мўл-кўл қилиш вазифасини қўйди. Бу муҳим вазифани ҳал қилишда Ўзбекистоннинг экономикасида етакчи ўрин тутган пахтачиликни ривожлантириш катта аҳамиятга эгадир.

Пахтачиликни машина блан та'минловчи базалардан бири ҳисобланган бизнинг заводимиз коллективи зиммасига пахтачиликни комплекс механизациялашда энг мураккаб масалани ҳал қилиш—пахта теришни механизациялаш вазифаси юклатилади. Бешйиллик план мобайнида пахта теришни механизациялаш масаласи икки йўл блан — биринчидан, МТС ва совхозлардаги мавжуд пахта териш машиналаридан унумли фойдаланиш, иккинчидан, техникани такомиллаштириш ва пахтачиликни комплекс механизациялашда керак бўлган янги машиналар ишлаб чиқариш йўли блан ҳал қилинади.

Заводимизда тайёрланган пахта териш машиналаридан фойдаланиш тажрибаси илгари заводда чиқарилган СХМ — 48 маркали машиналарнинг нормал шароитда қониқарли ишлайолиши ва бунинг натижасида пахта теришга сарф бўладиган меҳнатни икки баравар камайтириши мумкин эканлигини кўрсатди.

Ўтган йили «Ташсельмаш» заводи коллективи пахта териш машиналарининг янги, яхшиланган маркаларини ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Тўкилган пахталарни териб оладиган пневмативли СХМ — 48 М маркали машиналарнинг сифат кўрсаткичларини синаб кўрилганда, бу машина илгариги СХМ — 48 маркали машинага қараганда анча яхшиланганини, шунингдек 10 процент ортиқ пахта тераолиши ва пахтанинг ерга тўкилишини 4 — 4,5 баравар камайтириши мумкин эканлигини кўрсатди. Бу машинани такомиллаштиришда конструкторларнинг ижодий фикрларидан, машинада пахта терадиган мастерларнинг тажрибаларидан фойдаланилди ва социалистик деҳқончиликнинг юксак талаблари ҳисобга олинди.

СХМ—48 М маркали пахта териш агрегатлари бундан кейин электрда полироват этилган шпиндель блан чиқарилади. Оддий шпиндель ўрнига янги шпиндель қўйилиши машинанинг сифатини яхшилайди ва унинг иш унумини оширади.

Ўрта Осиё республикалари, Қозоғистон ва Озарбайжон пахтачилик хўжалигига жорий қилинган пахта териш машиналаридан ташқари «Ташсельмаш» заводининг коллективи мамлакатга ХЧО—43 ва УПХ—1,5 маркали минглаб кўрак чувиш машиналари ишлаб чиқарди. Бу машиналар кўрак тозалашдаги оғир меҳнатни кўп марта енгиллаштирди ва бу машинани пахтакорлар кўп жиҳатдан ма'қулламоқдалар.

Коммунистик партия Марказий Комитети сентябрь Пленуми томонидан қўйилган жуда катта вазифалар барча ишчиларни, инженер-техник ходимларни ва хизматчиларни фидокорона меҳнатга илҳомлантирди. Совет кишилари илғор тажрибаларни ва янги мукаммаллаштирилган техникани ишлабчиқаришга жорий қилиш учун курашда юксак ижодий ташаббус, зўр ғайрат кўрсатмоқдалар.

Ма'лумки, заводимиз узоқ вақтлардан бери ишлабчиқариш планини бажармай келарди. Шунинг оқибатида пахтакорлар олдида кўп қарздор бўлиб қолди. Энди бу қолоқлик орқада қолиб кетди. 1953 йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб корхонамиз ойдан-ойга министрлик томонидан қўйилган вазифаларни бажарибгина қолмасдан, балки ошириб ҳам бажармоқда. Ўтган йилнинг учинчи ва тўртинчи квартал плани 104,5 процент бажарилди. Коллективимиз ўртасида ишлабчиқариш илғорларининг ижодий коллективи вужудга келди. Ҳозир бизда бешинчи бешйилликнинг бошидан бери бешйиллик ва ўнйиллик планларини бажарган илғор ишчилар 500 дан ортиқ ҳисобланади. Биринчи цехнинг токари Александр Сирцов, темирчилик-пресс цехининг темирчиси Маҳмуд Юсупов, қуюв цехининг қолипчиси Иброҳим Исмоилов, пардозловчи Анна Овчинникова ва бошқа ўртоқлар шулар жумласидандир.

Ишлабчиқариш процесслари тўхтовсиз такомиллаштирилмоқда. Завод коллективи ишлаб чиқарилаётган машина ва запас қисмларнинг таннархини камайтириш учун мустаҳкам туриб курашмоқда. Ишлабчиқариш новаторларининг ижодий ташаббуслари, фидокорона меҳнатлари туфайли ўтган йили пахта териш машиналарининг таннархи 41 процент, универсал дала пахта тозалаш машиналарининг таннархи 30 процент камайтирилди.

Кўпсонли рационализаторлар коллективи ишлабчиқариш процессларини такомиллаштиришга тобора кўпроқ ҳисса қўшмоқда. Завод коллективи 37 минг сўмлик давлат маблағини тежаган созловчи Иван Шутов, инженер Рубахин блан бирга 44 минг сўм жамғарма берган қуюв цехининг илғор ишчиси Мажид Рўзматов, ўзининг новаторлик таклифини ишлабчиқаришга жорий қилиш блан давлатга бир йилда 107 минг сўм фойда келтирган механика цехининг слесари Сергей Шпак ва бошқа ўртоқларнинг номларини ҳурмат блан тилга олади. Ўтган йили рационализаторлар ўзларининг новаторлик таклифлари блан маҳсулотнинг сифатини яхшилаш, унинг таннархини камайтириш, хомаш'ёни тежабтергаш ҳисобига давлатга 2 миллион 104 минг сўм фойда келтирди.

Заводда металл қирқишнинг тезкорлик методини қўлланиб ишлаётган кишиларнинг сони кун сайин ошиб бормоқда. Бундай тезкорлар ҳозир 400 дан ортиқ кишини ташкил қилади. Василий Колесовнинг методини қўлланиб ишлаётган ишчиларнинг сони ҳам кўпайиб бормоқда. Заводда техника ўқишининг ташкил қилиниши ва тезкорликни оммалаштирувчи инструкторлар институтининг ташкил қилинганлиги туфайли кучли босим блан металл қирқиш методини қўллайётган ишчиларнинг сони 60 дан ошди.

«Ташсельмаш» заводининг ишчи-новаторлари, инженер-техник ходимлари КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарори юзасидан ўз олдиларига қўйилган вазифани тўла-тўкис бажаришда ўзларининг фидокорона меҳнатлари блан катта ҳисса қўшмоқдалар.

Заводда шестерна ва юлдузчалар тайёрлаш учун алоҳида участка ҳамда цех ташкил қилинди. Бу янги цехларда мустаҳкам технология линиясининг ташкил қилиниши натижасида йиғув цехининг бекор туриб қолиши тугатилди, транспорт харажатлари анча камайтирилди, ишчиларнинг меҳнат унуми оширилди.

Ҳозир завод ходимларининг барча ижодий ташаббуси, диққат-э'тибори мавжуд ишлабчиқариш майдонларидан тўла фойдаланиш, ҳарбир метр ишлабчиқариш майдонидан максимал даражада маҳсулот олишга қаратилгандир. Бу резервларнинг ишга туширилиши — ишлабчиқариш майдонини кенгайтирмай туриб, меҳнатни ва материалларни иқтисод қилган ҳолда илгарига қараганда кўпроқ маҳсулот бериш имкониятини яратди.

Завод коллективи Ленинграддаги «Электросила» заводи ишчиларининг ватанпарварлик ташаббусини пухта ўрганиб ва уни қувватлаб, штурмчиликни тугатишга, ҳарбир цех, ҳарбир смена ва бригаданинг бир ме'ёрда ишлашига эришиш, мавжуд ишлабчиқариш майдонида маҳсулот ишлаб чиқаришни бир текисда ошириб бориш мажбуриятини олди.

Бу катта ишда бош технология бўлимининг инженерлари Абел ва Литт ўртоқларнинг, шунингдек ўртоқ Чернявский бошлиқ бўлган ва Кочетов мастерлик қилаётган ремонт-механика цехининг ишчилари зўр ташаббус кўрсатаётганликларини қайд қилиб ўтиш лозим.

Қуючилар ишлабчиқариш майдонидан унумли фойдаланиш учун курашда катта ғалабага эришдилар. Қолипчилар механика цехининг бир ме'ёрда ишлашини та'минлаш мақсадида ҳарбир қолипчининг бир сменада 500 опок ишлаб чиқариши учун социалистик мусобақани қизитиб юбордилар. Комсомол а'золари—ёш қолипчилар Шведов ва Деревянкин ўртоқлар ана шу янги ташаббусни — социалистик мусобақани бошлаб бердилар Яқиндагина шогирдликдан кўтарилган М. Зокиров ва М. Собитов ўртоқлар мусобақага қўшилиб, меҳнат унумини анча оширдилар. Улар ўзларининг малакаларини кундан-кунга оширмоқдалар ва сменада 450 га етказиб опок ишлаб чиқармоқдалар. Ёш қолипчи Наливкин, комсомол а'золари Киртаев ва Котенков ўртоқлар бир сменада 500 опок ишлаб, бошланган ташаббусни мустаҳкамламоқдалар. Заводда бешюзчиларнинг сони кундан-кунга ортиб бормоқда.

Запас детальлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун ишлабчиқариш технологияси кўрикдан ўтказилди. Завод коллективи запас қисмлар ишлаб чиқариш давлат планини муддатидан илгари бажаришга қат'ий қарор қилди. 9-нчи механика цехининг коллективи ҳозирдаёқ йиллик топшириқнинг тўртдан бир қисмини бажариб қўйди. 1-нчи механика цехининг ўртоқ Кочедиков мастерлик қилаётган пролети запас детальларнинг барча турлари юзасидан квартал топшириғини 25 январьда — муддатидан илгари бажарди. Деталь ишлаб чиқараётган барча илғор пролетлар поток усулига кўчирилди. Станокчиларнинг кўпи металл қирқишнинг жадал методини қўлламоқдалар.

СССР Олий Совети сайлови шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, ўз мажбуриятини ҳалоллик блан бажараётган завод коллективи пайвандлашнинг ярим ва тўла автомат усулини ўзлаштирди. Ёғочларни юқори даражали электр токида қуритиш проблемаси муваффақият блан ҳал қилинмоқда. Пўлат қуйишни конвейер усулига кўчириш учун тайёрлик ишлари олиб борилмоқда. Ана шундай ва бошқа кўрилаётган барча техника тадбирлари машинасозлар олдига қўйилган, қишлоқ хўжалигини мисли кўрилмаган даражада юксалтириш блан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал қилишга катта ёрдам бермоқда.

Заводнинг 1954 йил программасида тўкилган пахтани терадиган пневмативли пахта териш машиналарини ишлаб чиқариш катта ўрин олади. Корхона коллективи 1954 йилда 1953 йилга нисбатан ўн баравар ортиқ пахта териш машиналари ишлаб чиқаради.

1953 йилда мамлакатнинг халқ хўжалиги учун энг муҳим бўлган маҳсулот турлари ишлаб чиқариш плани бажарилмади. Коллектив пахтакорлардан бўлган қарзини узиш учун ўз олдига давлат планини бажаришгина эмас, балки ошириб бажариш вазифасини қўйди.

Ҳозир коллектив ўз мажбуриятини шараф блан бажаришга қаратилган бирқанча тадбирларни амалга оширмоқда. Тайёрлаш, комплектлаш каби алоҳида янги участкалар ташкил этилаётир. Детальларни ва бошқа маҳсулотларни кўплаб ишлаб чиқариш учун кўп меҳнат талаб қиладиган иш процесслари механизациялаштирилмоқда. Машиналарни йиғиш ва комплектлаш поток усулида олиб борилмоқда.

Ремонт-механика цехининг Абдюкова ва Буличева ўртоқлар бошлиқ йиғув бригадалари тўкилган пахталарни терадиган пневмативли пахта териш машиналари ишлаб чиқаришда меҳнат унумини ошириш графигини ортдириб бажармоқдалар. Қишлоқ меҳнаткашлари олдидаги бурчларини яхши ҳис этган ўртоқ Мисевич бошлиқ йиғув цехининг коллективи зўр маҳорат блан меҳнат қилмоқда. Мастер коммунист Егоров ва слесарь Гаврилов ўртоқлар меҳнатни ташкил қилишга ва янги штамповкани ўзлаштиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Пневмативли пахта териш машиналари ишлаб чиқаришда январь ойида ўтказилган тадбирларнинг натижаси самарали бўлиб чиқди. Завод коллективи бундан кейин ҳам барча кўрилган тадбирларни амалга оширади.

Бу йил универсал дала пахта тозалаш машиналарининг янги хиллари кўплаб ишлаб чиқарилади. Модельлашган машиналарнинг конструкциясига бирқанча ўзгаришлар киритилди. Бу эса пахта тозалашнинг сифатини анча яхшилаш имкониятини беради.

Завод коллективи Коммунистик партия Марказий Комитети сентябрь Пленумининг 1954 — 1955 йилларда янги, мукаммаллаштирилган пахта тозалаш машиналари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳақидаги кўрсатмасини амалга ошириб, бу йил ўзиюрар шпиндель пахта териш машиналарининг биринчи экспременталь партиясини ишлаб чиқаради. Янги СХС — 1,4 маркали мураккаб агрегат ўзлаштирилади. Бу машина СХМ — 48 М пахта териш машинасига қараганда бир ярим баравар ортиқ пахта тераолади ва терилган пахтанинг юқори сифатли бўлишини та'минлайди.

Завод коллективи сайлов шарафига меҳнат вахтасида туриб фидокорона ишлаганлиги туфайли январь ишлабчиқариш планини барча кўрсаткичлари бўйича 115 процент бажарди. Машинасозлар пландан ташқари 30 та пахта териш машинаси ишлаб чиқардилар ва пахта тозалаш машиналари ишлаб чиқариш планини ошириб бажардилар.

Завод ишида ҳали талайгина камчиликлар борлигини кўрсатиб ўтиш керак. Бу камчиликлар асосан шундан иборатки, мавжуд илғор техникадан тўла фойдаланилмаётир. Юқори унумли станоклар, автомат ва полуавтоматлар ба'зан узоқ вақт бекор туриб қолади. Ўтган йили йўл қўйилган штурмчилик ҳозир ҳам тамомила тугатилмаган. Маҳсулот ишлаб чиқаришда январь ойининг охирида йўл қўйилган шошқолоқлик айрим цехларнинг ҳали ҳам бир ме'ёрда ишламаётганлигини кўрсатади.

Металл ишлашда, айниқса металл қирқишда тезкорлик методини кенг оммалаштиришга етарли э'тибор берилмаётир. Заводнинг бош механиги ўртоқ Марков эса, ўз вазифасига э'тиборсиз қараб келмоқда ва асбоб-ускуналарни модерлаш планини бажармай келади. Заводимизда Совет Иттифоқидаги илғор корхоналар ва ишлабчиқариш новаторларининг бой тажрибалари ишлабчиқаришга жуда секинлик блан жорий қилинмоқда.

«Ташсельмаш» заводининг коллективи йўл қўйилаётган бу камчиликларни тезда тугатади ҳамда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати томонидан қўйилган барча вазифаларни бажаришга ўзларининг бутун куч-билимларини сарф қиладилар ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшадилар.

Теплица-комбинат

Мана, область партия комитетининг мажлис зали. Бу ерга областьнинг кўпчилик колхозларидан вакиллар келган. Улар, 1953 йилда эришган муваффақиятлари ва 1954 йилда қилинадиган ишлари ҳақида қизғин суҳбатлашардилар.

Ҳа демай кенгаш ҳам бошланиб кетди. Кенгашда, асосан КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорини амалга ошириш ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Коммунистик партиямизнинг халқимизнинг моддий ва маданий ҳаётини юксак даражага кўтариш учун, уларнинг фаровонлигини янада ошириб бориш учун тинмай ғамхўрлик қилаётганлиги алоҳида кўрсатиб ўтилди ва ўртага янги бир масала ташланди.

Шаҳар меҳнаткашларини — қишлоқ хўжалигимизни янгидан-янги техника-машиналар блан та'минлаётган ишчиларимизни сабзавот маҳсулотлари блан мўл-кўл та'минлаш мақсадида, ажойиб бир ташаббусни бошлаб юбориш иши кўрилди. Москвада, Ленинградда, Киевда ва бошқа марказий шаҳарларимизда қишда ҳам сабзавот экинларини етказаолиш тадбирлари амалга оширилгани сингари, бизнинг республикамизда ҳам бу янги усулни қўллаш масаласи йиғилганларнинг э'тиборини ўзига жалб қилди. Фақат областимизнинг ўзида 20 дан ортиқ теплица—комбинат қуриладиган бўлди.

Кенгашда кўплар қатори Калинин район. Ворошилов номли колхоз раиси ўртоқ Ғуломмаҳмуд Абдуллаев ҳам сўзга чиқди. У, залдагиларга бир назар ташлаб олдида, сўзга киришди:

— Ўртоқлар, — деди у, — Коммунистик партиямизнинг халқимизга қилаётган ғамхўрлиги ҳаммамизни чексиз қувонтиради. Мен, ана шу қуриладиган комбинатлардан бирини бизнинг колхозимизда бўлишини истар эдим. Ишонаманки, колхозчиларимиз бу вазифани шараф блан бажаришади. Мен, — деди у сўзида давом этиб, — комбинатни ким олдин қуриб бўлиш мақсадида Қорасув районидаги Ленин номли илғор колхозни социалистик мусобақага чақираман.

Колхоз раиси ўртоқ Нормуҳаммедов ҳам ўз навбатида жавоб учун минбарга кўтарилди:

— Ўртоқлар, — деб сўзга киришди Туроб ака, — мен, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, ўртоғимиз Абдуллаевнинг чақириғини, колхозчиларимизнинг фидокорона меҳнатига суянган ҳолда, самимий қабул қиламан.

Уларнинг ташаббусини ҳамма ма'қуллади.

II.

Кечқурун, соат 8 лар чамаси. Кўзларида шодлик, юзларида севинч барқ урган раис машинадан тушди-да, тўғри клубга кириб келди. Бу вақт колхоз активи чорвачиликни ривожлантириш масаласини муҳокама қилмоқда эди. Ҳамма нима гап эканлигини билиш мақсадида раисга қаради.

— Хурсандчилик ўртоқлар, — деди раис, — сизлар рози бўлсангиз, катта хурсандчилик, — у бугунги кенгашда бўлган ҳамма воқиани йиғилганларга бирма-бир сўзлаб берди.

— Жуда яхши иш бўлипти, — дейишди ҳамма, — халқимизнинг бахти-саодати учун қилинадиган ҳарбир ишга тайёрмиз.

— Бу қурилишга кимни бошлиқ қилсак экан? — Раис савол назари блан парткомга қаради.

— Менимча, — деди ҳамманинг фикрини ифода қилиб партком, — ўртоқ Турсун Мўминовни тайинласак. Тажрибакор, чиниққан коммунист. Колхозчиларимизнинг ишончини ҳамиша оқлаб келган, бу сафар ҳам ишончимизни оқлайди.

Ҳамма парткомнинг фикрини қувватлади. Шу кунги йиғилишда бир қарорга келишиб, қурилиш ишига 50 кишидан иборат бригада сафарбар қилинадиган бўлди. Материаллар учун 368 минг сўм пул ажратилди.

Эртасига раис шаҳарга тушиб, қурилиш проекти ва сметасини олиб келди. Тошкентдаги 2-нчи қурилиш тресте комбинатни ўз оталигига олиб, колхозга прораб юборди. Прораб қурилиш майдонига келгандан сўнг, йиғилган колхозчиларга қилинадиган ишнинг мазмуни ва унинг проектини сўзлаб берди:

— Комбинат, — деди у, — 3 секцияга бўлинади. Ҳарбир секция 1000 квадрат метрдан иборат бўлади. Уларнинг ҳарбирига пар қозони ўрнатиладиган хона ажратилади. Юқори томонига эса, запас қозонхонаси ҳам қурилади. Булар комбинатни иссиқлик энергияси блан та'минлайди. Бу ерда, ҳар қиш мавсумида бирнеча тонналаб сабзавот маҳсулоти етиштириш мумкин бўлади...

Ана шу кундан бошлаб, колхозчилар катта, кенг майдонда фидокорона меҳнатга киришдилар.

Мана, бу воқиага бир ярим ойча бўлиб қолди. Ҳозир комбинат қурилишидаги меҳнат унуми кундан-кунга ўсиб бормоқда.

III.

Қуёш ҳар кундагидай бугун ҳам ўз сепини оламга ёйган. Семиз, билқиллаган ерлардан буғ кўтарилади. Катта майдон устидан ЧТЗ ҳайқириб келмоқда. Унинг орқасида сургалучи катта яшик тўла ғишт. Трактор қурилиш олдига яқинлашар экан, ҳайдовчи Обид Асқаров кабинадан бошини чиқариб, қурилишга завқ блан қарайди: бир томонда хотин-қизлар говжум. Улар цемент ва қумларни гуруллаб ишлаётган машина-ғалвиридан ўтказишмоқда. Йигитлар эса, «ҳа, булақолинглар йигитлар» деб шошираётган усталарга замбил-ғалтакларда ғишт етказиб бериш учун елиб-югуришади. Анаву икки кекса блан бир қаторда бригадир Турсун ака ҳам ўз ғайратига чидайолмай ғиштни осмонга — усталарга ирғитади. Терлаб-пишган уста янги пойдевор устига миниб олиб, қўлига илинган ҳарбир ғиштни чаққонлик блан ўз жойига ёпиштиради ва «сенинг асли жойинг шу» деб гап ҳам қўшиб қўяди.

Ҳар кунги одати бўйича бугун ҳам Ғуломмаҳмуд ака ва партком Қодирхўжаевлар қурилишга келишди. Колхозчиларнинг фидокорона меҳнатидан улар жуда мамнун эди.

— Хорманглар, азаматлар — деди раис, — хурсандлик блан.

— Саломат бўлинглар, — деган овоз ҳартарафдан эшитилди.

Ана, замбилғалтакка 20 дан ортиқ ғиштни қўйиб, тахта устидан бемалол ғизиллатиб кетаётган комсомол а'зоси Жаббор Воҳобов ва унинг ўртоқлари. Уларни қанча мақтасанг шунча ярашади. Раис «балли, раҳмат сизларга» деб уларни руҳлантирди. Ҳаммадан ҳам қизларни айтмайсизми. Уларнинг шиддат блан ишлаётганлиги, чаққонлиги кишининг завқини келтиради. Мана, Зарофат Тожибоева, унинг ёнида дугонаси Нортожи Қобилова. Улар ЧТЗ трактори яшигидаги ғиштларни олиб, чаққонлик блан бирбирларига узатар ва уларни қурилиш яқинига олиб келиб таҳлар эдилар.

— Ўртоқ Қодирхўжаев, — деди раис қизларни кўрсатиб — мана шулардай ёшларимиз бор экан, мусобақада албатта ғолиб чиқамиз.

— Албатта, — раиснинг фикрини қувватлади партком, — ёшлар бизнинг умидимиз. Улар блан ҳарқандай оғир иш ҳам енгил бўлади.

Улар қурилишнинг ҳамма томонини айланиб чиқишди. Бригада бошлиғи Турсун акага ба'зи маслаҳатлар беришди. Худди шу пайт ғишт тераётган устанинг юқоридан овози эшитилиб қолди:

— Ўртоқлар, — деди у, — мана, баҳор шабадаси ҳам эсиб қолди. Яқин кунлар ичида комбинатимизнинг ичи ямяшил экинзорга айланади. Тўкин-сочин бўлади, — устанинг бу сўзлари колхозчиларни ҳалол меҳнатга янада рағбатлантирди. Уларнинг кўз олдида поёнсиз, яшнаган экинзорлар пайдо бўлди.

Азамат колхозчилар қураётган ўз комбинатларини сайлов кунига совға қилишмоқчи. Улар ўз сўзларининг устидан чиқишади.

Усмон ЖОНГИТОВ.

Областимиздаги МТСларнинг трактор парки йилдан-йилга кенгаймоқда. Яқинда Қорасув МТСи Олтой трактор заводидан янги НАТИ тракторлари олди. **Суратда:** МТС механиги ўртоқ **Исмоил Эргашев** тракторчи ўртоқ **Не'матжон Турғуновга** янги трактор топширмоқда.

И. Глауберзон ва **В. Сироткин** фотоси.

ЗУЛФИЯ.

ПАРТИЯ ЧАҚИРАДИ

Она фарзанд меҳри блан ҳаётдир,
Фарзандлар кўзи-ла боқади кўзи.
Юрак парчасидан топган-чун бун'ёд
Тўғри қалбга келиб киради сўзи.
Худди шундай доно, она партия
Бизнинг юракларни билучи раҳбар.
Ҳаёт гўзаллигин яратгин дея
Еркин саодатга қилар сафарбар.
Партия чақирди — миллион дилларга
Она сўзи каби яқин ва таниш.
Бу—фарзанд дилида етилаётган
Она сезиб олган орзу-интилиш.
Шунинг-чун мардлари ғалаба қилган
Қуёш ўлкасини кучди бу овоз.
Инсонга яғринин керган ерларга
Меҳринг қанотида қиласан парвоз.
Сен техник, агроном, мутахассиссан,
Пайванд қил фан блан халқ тажрибасин.
Сенга суянгандир колхозчи деҳқон
Тузганда рекордли ҳосил режасин.
Мана, режалардан боқмоқда баҳор,
Дилларни далага чорловчи кўклам.
Фаровон ҳаётнинг элчиси бўлиб,
Ўзин танийолмай келмоқда у ҳам.
Сенинг кўксингдаги илм гавҳари
Тупроққа мевасин беришга муҳтож.
Меҳри қуёшдан ҳам иссиқ кишилар
Қишлоқда кутмоқда кенг ёзиб қулоч.
Янги машиналар келмоқда оқиб,
Дўстлик қураолган пўлат излардан,
Билимдон ишчилар қурган барини
Билиб ишлатишни кутар бизлардан.
Мана ер,
мана сув,
мана техника,
Замонлар кўрмаган буғдайин ҳали.
Бугун чақиради она партия
Буни моҳирлик-ла ишлат деб сани.
Ҳақиқий қуручи бўлиб кирасан
Ҳарбиринг беш-олти касбнинг эгаси.
Сенинг ардоғингда иродинг блан
Ҳосилни тўкади ўлка даласи.
Бутуқ куч сафарбар фаровонликка
Партия истаги, халқ истаги шу!
Сен блан далага сафарбар мен ҳам
Бу—қалам сўзи-мас, қалбим сўзи бу!

1954 йил, 8 февраль.

Запас қисмлар етишмагани учун

Октябрь районидаги 2-нчи МТСнинг собиқ раҳбарлари қишки ремонтни тайёрлик кўрмасдан бошладилар. Улар запас қисмларни келтирмасдан туриб, 30 та тракторни қисмларга ажратиб юборганлар. Тракторларнинг техник аҳволи яхши ўрганилмай ремонт ишлари планлаштирилган. Ремонт декабрь ойида бошланмади. МТСга ўртоқ Коломейцев директор ёш мутахассис ўртоқ П. Я. Резников бош инженер бўлиб келгандан кейин—январь ойидагина трактор ремонтига киришилди.

МТСнинг янги раҳбарлари ремонт ишларини узел методи блан олиб бориш учун керакли тадбирларни кўрабошладилар. Масалан, мойлаш ва совитиш системасини, блок головкаларини ва электр асбобларини ремонт қилиш узел методи блан ташкил этилди. Узел методи блан ишлаш учун тажрибали кишилар танланиб, уларга аниқ топшириқлар берилди.

Трактор ремонтида ишлаётган механиклар, тракторчилар ва ёрдамчи ишчиларга маиший хизматни яхшилаш мақсадида ошхона очилди. Ремонтда қатнашаётган ишчилар учун МТС ҳузурида 15 кишилик ётоқхона ташкил этилди. Узоқ жойлардан келиб, ремонт ишига қатнашаётган 20 кишининг ишга келибкетиши учун махсус машина ажратилди.

Узел методи ремонт ишларини анча тезлаштиришга ёрдам берди. 20 январьгача битта ҳам трактор ремонтдан чиқарилмаган бўлса, узел методига ўтилгандан кейинги 10 кунликда 7 та трактор ремонт қилинди, 20 та трактор ба'зи запас қисмлар қўйилиши блан давлат комиссияси кўригидан ўтказишга тайёрлаб қўйилди.

МТС ходимларининг Бутуниттифоқ кенгаши чақириғидан илҳомланган И. Латипов, Г. Кондратов, Л. Буралиев, М. Ҳабибуллаев каби ўртоқлар трактор ремонтида жадал ишлаб бошқаларга намуна бўлаётирлар.

Броқ, бу блан МТСда ҳамма ишлар йўлга тушиб кетди, деб бўлмайди. Трактор ремонти учун ташкил этилган 18 узелдан ҳозир фақат 13 таси ишлаб турипти. Скорость коробкасини ремонт қилиш ва трактор детальларини ювиш бўйича ташкил этилган узеллар «жой йўқ» деган баҳона блан ҳали ҳам ишга туширилгани йўқ. Бу эса бошқа узеллар ишининг ҳам издан чиқишига сабаб бўлмоқда.

Бундан ташқари, трактор ремонтига қатнашаётган ишчиларга етарли маданий ва маиший хизмат кўрсатилмаётир. Ремонт ишларида қатнашаётган 40 киши учун фақат 15 кишилик ётоқхона ташкил этилган, холос.

Октябрь районидаги 2-нчи МТСда ремонт ишларининг чўзилиб кетишига сабаб ремонт учун зарур бўлган запас қисмларнинг йўқлигидир. Ҳатто болт, гайка, темир каби оддий қисмлар ва материалларнинг йўқлигидан асосан ремонтдан чиқарилган 20 га яқин трактор ҳукумат комиссияси кўригидан ўтказилмаётир. МТСда ҳозир 40 га яқин турли запас қисмлар етишмайди.

Б. ХАЛИЛОВ.

ФЕЛЬЕТОН

Нима бўпти денг...

Бу ҳангомани кимга айтамиз-у, ким ишонади. Наҳотки бир қалам тортиш блан бор нарсани йўқ қилиб юборишга қодир кишилар ҳам топилган бўлса!? Сиз бу сатрларни ўқир экансиз, фельетон авторлари ҳой-наҳой кўзбойлағичлар тўғрисида гап очар деб ўйларсиз. Йўқ, ундай эмас. Бу ерда гап касби жиҳатдан анча юқорида турган, анқов ё бўлмаса ёлғон хушомадларга учиб-қўнучи ба'зибир раҳбарлар олдида обрў ҳам ортдирган айрим ўткинчи кишилар тўғрисида боради.

Агар сиз Юқоричирчиқ районига борган бўлсангиз, завод яқинидаги катта тепаликни эҳтимол кўргандирсиз. Бу тепа ҳозир ҳам соғ-саломат турипти. Лекин бизни ҳайратга солган нарса шуки, мана шу шўринг қурғур тепа 1953 йилдан буён «Узглавлуб»да «таг-туги блан бузилиб, қазилиб, жут ивитиш учун кўл қилинган» тепалар қаторига қўшиб қўйилган. Буни ким бажарипти? «Узглавлуб»нинг Юқоричирчиқдаги жут-канон заводи! Бу ишга ким бошчилик қилипти? Заводнинг собиқ директори, ҳозир эса бош инженер бўлиб ишловчи Берлянд Михаил Самуилович ва 1-нчи сонли қурилиш-монтаж бошқармаси участкасининг бошлиғи Флешнер Виктор Аркадьевичлар!

Сиз балки «нима учун бемаҳал буларга тинч ётган бир тепанинг ғами тушиб қолипти?» дерсиз. Бу гап-ку, тўғри-я, лекин мана шу арзимаган бир тепа масаласида қанчадан-қанча жиноят иплари чувалиб ётипти. Нима бўпти денг. Берлянд, Флешнерлар бошчилигида бултур шу тепани «бузиб, қазиб, кўл қилинган» деб бир парча қоғозга акт тузилипти ва унда «ишлаган ишчилар» учун 28574 сўм пул тўланипти. Иштаҳаси карнай бу шоввозларни қарангки, «ахир бу иш бир кун текширилар, сиримиз фош бўлиб қолса нима қиламиз» деб ўйламаптилар-да, тепаликни «ўзларининг карталаридан» ўчириб юбораберииптилар.

«Директор», «участка бошлиғи» ниқобини юзига тортган бу печан олғирлар 1952—53 йилларда шу даражага етдиларки, ишламаган кишиларга «иш ҳақи» деб ва бошқа важлар кўрсатиб 46313 сўм 37 тийин пулни ўзаро таркана қилдилар. Бу ҳам етмади шекилли, бажарилмаган тупроқ ишлари тўғрисида ўнлаб акт тузиб, юзлаб сохта имзо тўқиб, 468687 сўм пулнинг бошига сув қуйдилар. Мана шу тарзда ҳаммаси бўлиб бирярим миллион сўм пул давлат кассасидан чиқиб, ўғри чўнтакларда бедарак ғойиб бўлди. Оғизнинг бир четидан чиқиб кетаётган бунчалик катта сўммаларни ўғирлашга юракнинг дов берганини қаранг-у, яна шу ҳолда кечалари тинчгина данг қотиб ухлашни қаранг!

Шу ерга келганда Берлянд жиноятининг «болачалари»га ҳам озроқ тўхтаб ўтайлик. У, 1951 йилда заводга директор қилиб тайинланди. Ўшанда унинг заводга кўчиб боришини таклиф қилдилар. «Йўқ, — деди у бу таклифга қарши, — мен Тошкентда камтаргина бўлиб яшайбераман». Завод блан Тошкент ораси 20 километр келади. «Камтар» директор заводга кўчиб бормасдан ва масофанинг яқин бўлишига қарамасдан 1200 сўм миқдорида под'ёмний тўғрилаб олди. Директорнинг «камтарликлари» яна шундан иборат бўлдики, 1951 йилдан 1953 йилгача завод блан Тошкент орасида сайр-саёҳат қилабериб, заводдаги «ГАЗ-67» енгил машинасининг шалағини чиқарди. Шундан кейин унга икки йўл қолди. Заводга кўчиб бориш ёки ҳар куни ўз ҳисобидан йўлкира сарфлаб, завод блан Тошкент орасида танда қўйиш. Бунинг биринчисини хаёлига келтирмади. Иккинчисига эса асло тоқати йўқ эди. Нима қилди у? Ҳаргалгидек завод бухгалтерияси блан «умумий тил» топди-да, цехларнинг сарф-харажати ҳисобига Манукян деган шоферни ёллади. Шофер ҳар куни эрталаб директорни Тошкентдан заводга олиб боради, кечқурун Тошкентга олиб келиб қўяди. Бор-йўқ хизмат шу. Завод кассасидан ойига 700 сўм санаб олинаберади. Бензин масаласи қанақа бўлади? Завод складидан «ГАЗ-67» машинасига деб бензин олинади-да, Манукяннинг шахсий «Победа» машинасига қуйилади. Мана шундай қилиб, 1953 йилнинг сўнгги икки ойида «Победа»га 500 килограмм бензин кетипти!

Гап шунақа. Берляндниннг қиёфаси қисқача айтганда шундан иборат. Хўш, у шу қадар катта-катта жиноятларни қилиб, заводда яна нима учун бош инженер бўлиб ўтирипти? Нима учун унинг яна қўшимча жиноятлар қилишига йўл очиб қўйилипти?

Агар борди-ю, Берляндларнинг мана шу жиноятларини кўра-билатуриб «Узглавлуб» ва Тошкент область прокуратурасининг раҳбарлари бир четда томошобин бўлиб туриптилар деб айтсак, унча тўғри бўлмайди. Улар бутун жиноятни аллақачон сезганлар, ишни текширтирганлар. 1953 йилда тузилган, ҳарбири 10—15 варақдан иборат бешта акт, юридик консультантларнинг ўнлаб хулосалари, справкалари, рапортлари, завод ишчиларининг шу тўғрида берган ёзма гувоҳликлари ва бошқа турли-туман материаллар буни очиқ-ойдин кўрсатиб турипти. Хўп, яхши. Нега бўлмаса иш бунчалик чўзилиб кетди?

Гап шу ердаки, «Узглавлуб» бошлиғи С. Нусратов, область прокурори П. Худойберганов ўртоқлар ишни аниқлашга аниқладилар-ку, аммо уни тезлатишга енг шимариб астойдил киришмадилар. Берляндлар тўғрисидаги жиноят делоси «Узглавлуб»дан область прокуратурасига юборилади, у ердан қўшимча материал сўралиб, дело қайтарилади, янги фактлар қўшиб яна жўнатилади, тағин бир нарса чиқиб қолади-да, дело «Узглавлуб»га келади. Ўртоқ С. Нусратов область ижроия комитети ҳузуридаги архитектура бўлимига қоғоз ёзади. У бўлимнинг раҳбарлари эса буёққа бирнима ёзиб юборадилар-да, иш яна тўхтайди. Хуллас 1953 йилдан буён нуқул қоғозбозлик, телефонбозлик, топшириқбозлик...

1953 йилда, бу жиноий иш текширилабошлаган биринчи кунларда Берлянд ва унинг шериклари «мисимиз чиқиб қолди, панжара ичига тушадиган бўлдик» деб рангларидан қонлари қочган, қутлари ўчган эди. Қарадиларки, уларни жиноий жавобгарликка тортадиган ташкилотларнинг раҳбарлари аввал бошда ҳавсала қилиб бир ноғора чалиб қўйдилар-да, шу блан дамлари ичларига тушиб кетди. Ана шундан кейин Берлянд, Флешнер деганлар ўзларини анча тутиб олдилар, заводдан ўғирлаган бирярим миллион сўм пулларининг изини йўқотишга ҳам етарли вақт топдилар.

1953 йилда-ку, бу иш битмади. Хўш, ҳозир «дело» қандай ҳаракатда? Афсуски, аҳвол ҳамон бултургича. Жуда зўр келганда ҳали биз айтган алоқа қоғозларининг навбатдаги нусхасига яна аллақандай ташкилотнинг аллақандай раҳбари шу топда имзо чекаётган бўлса керак.

ОРИФ ЮНУС,
Ш. КУЗАНБОЕВ.

Ўзбекистон совхозларида водопроводлар

Республика совхозларида ишчи посёлкаларига, чорвачилик фермаларига ва сабзавот экинлари экиш учун ажратилган участкаларга артезиан қудуқ суви бериб туриш учун водопроводлар қурилиши ривожлантирилмоқда.

Бўка районидаги олтинчи ва еттинчи «Кўкорол» совхозларида, Гулистон районидаги 10-нчи сонли зотли чорвачилик совхозида, Зомин районидаги «Ударник» совхозида қудуқ пармалаш ишлари тамомланди. Ховос районидаги 4-нчи сонли «Боёвут» совхозида қудуқ қазиш учун тайёргарлик кўрилмоқда.

Водопроводлар қурилиши давлат хўжаликларида далачилик ва чорвачилик маданиятини оширишга ёрдам беради. (ЎзТАГ).

МТСда

ОЧЕРК

Салқин қиш шамоли ғувуллаб, дарахт шохларини тебратмоқда, ба'зан дар'ёга тўш уриб, қирғоққа тўлқинлар отмоқда. Дар'ё бўйида-катта оқ қўрғонда моторлар гувуллайди, темирчилик устахоналаридан темир ва болғаларнинг гурсиллаб тақиллаган овози эшитилади.

Қадим Сирдар'ё бўйида қад кўтарган катта қўрғонда Бекобод районининг 1-нчи МТСи жойлашган. Қўрғоннинг кенг майдонларида тракторлар, пахта териш машиналари саф тортиб турипти. Бульдозер ва скреперлар МТС дарвозасидан чиқиб бормоқда. Тракторчилар, бригада механиклари мойли қўлларини керосин блан ювиб, артиниб гурунглашиб ошхонага ўтиб кетдилар. МТС дарвозаси ёнида очилган янги магазин говжум. Механизаторлар мотоцикл, радиоприёмник ва турли саноат молларини сотиб олмоқдалар. Қўрғонда ҳаёт мавж уриб қайнайди.

Қалин пўстин кийган, норғул йигит ремонтдан чиққан тракторларни синчиклаб текширмоқда. У — МТСнинг янги бош инженери ўртоқ Столовицкийдир. Ремонтчи механизаторлар овқатланишга чиққанларига аллақанча вақт бўлди. Лекин Столовицкий ҳали тракторлар ёнидан қўзғолгани йўқ. У, ҳарбир болтнинг, ҳарбир винтнинг қандай аҳволда турганлигини яхши билиб олишни истайди. Чунки тракторлар сўнгги марта кўздан кечирилмоқда. Ремонтдан чиққан тракторлар эрта-индин колхоз далаларида ҳосил баҳорини гуллатиш учун гуруллаб ишлайбошлайди.

Бош инженер МТС дарвозасидан чиқиб кетган иккита кучли ДТ—54 тракторининг орқасидан узоқ қараб қолди. Сўнг севиниб юзига табассум югурди. У, колхоз даласига, шудгор майдонига қараб кетаётган икки тракторнинг уйлар орқасига ўтиб, кўздан ғойиб бўлгунича ўз ўрнидан қўзғалмай турди. Тракторларнинг кетганига аллақанча вақт бўлган бўлса-да, лекин уларнинг гуруллаган овози ҳамон олис-олислардан эшитиларди.

Столовицкий колхоз даласига шудгорлашга кетган бу икки ДТ—54 тракторларининг тарихини ўйлаб, сўнг идорага қараб тез-тез юриб кетди.

Икки ДТ—54 трактори МТС паркида бирнеча йилдан буён яроқсиз ҳолда ётарди. МТСнинг собиқ бош инженери Александр Ильич Горелкин (ҳозир МТС устахонасининг мудири бўлиб ишлайди) бу икки тракторни оёққа турғизиш учун кўп уринди. Лекин тракторнинг моторлари, шунингдек материал қисмлари эскириб, ейилиб кетганлиги учун уларни янгилаш имкониятини топаолмади. Айрим запас қисмлар келтирилди. Энг яхши ремонтчи механиклар трактор ёнидан кетмадилар. Лекин иш муваффақиятли якунланмади. Шундан кейин у икки трактор яна ўз жойидан қўзғалмай ётаверди.

Столовицкий 1953 йил октябрь ойида МТСга бош инженер бўлиб келди. Уни МТС директори Илҳом Икромов, шунингдек бутун коллектив яхши кутиб олди. Унинг унумли ишлаши учун МТС дирекциясининг ёрдами сезилиб турди. Механизаторлар янги бош инженер блан тез вақт ичида аҳил бўлиб олдилар. Столовицкий бу ҳамжиҳат коллектив ёрдами блан ишни дастлаб бекор ётган икки ДТ—54 тракторини ремонт қилишдан бошлади. Айрим тракторчилар ремонтга ишончсизлик блан қарадилар.

— Кўп уриниб кўрдик, иш чиқмади, — деб бош инженерга ҳам хабар қилдилар.

— Тузатмасдан қўймаймиз, улар албатта ишлаши керак, — деб қат'ий ишонч билдирди бош инженер.

Столовицкий ремонтни бошлашдан олдин собиқ бош инженер Горелкинга учрашди. Улар аввал тракторнинг моторларини бирма-бир кўздан кечириб, ишдан чиққан қисмларини аниқладилар. Сўнг ремонт устахонасига келиб, у ердаги асбоб-ускуналарни текширдилар. Айрим ремонт детальлари устахонада етишмас эди. Шундан кейин Столовицкий Горелкин блан биргаликда бу етишмайдиган детальларни ўз кучлари блан устахонада тайёрлашга киришдилар.

— Ноёб детальларни ремонт заводидан ҳам топиш қийин. ички резервлардан фойдаланишимиз керак, — деди Столовицкий Горелкинга ва унга енг шимариб ишга тушишни тайинлади.

Бирнеча кун ўтди. Икки ДТ—54 трактори ёнидан янги бош инженер ва устахона мудири жилмади. Улар ба'зан устахонада, ба'зан тракторлар ёнида бўлиб, ишдан чиққан икки моторни тузатдилар. Шунингдек эскириб, ейилиб кетган қисмлар ўрнига янги детальлар қўйилди. Ниҳоят, икки кучли тракторга жон кириб, моторлар гуруллаб ишлайбошлади. Иш муваффақиятли якунланди. Тракторчилар бош инженер ва устахона мудирининг ишидан мамнун бўлиб, тракторларни ер ҳайдашга олиб кетдилар.

Столовицкий бу вақиани ҳеч ёдидан чиқармайди. У, бу воқиани ёдига олар экан, қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг қишлоққа келишлари нақадар зарур эканлигини бутун қалби блан сезарди ва ўзининг Тошкентдан Бекобод районига ишга келганлигидан мамнун бўларди. Шундай кезларда қишлоққа келиш учун имконият яратилганлигини, КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарори қандай буюк аҳамиятга эга эканлигини, механизаторларнинг қишлоққа келишлари жуда зарур эканлигини аниқ тасаввур этарди.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарори матбуотда э'лон қилинган вақтда Столовицкий Тошкент экскаватор заводида электр пайвандлаш бўйича инженер-технолог бўлиб ишларди. Қарор чиққандан кейин у ҳамкасб инженер дўстлари блан учрашди, Унинг уйига завод инженерларидан Ғафур Абдужабборов ва Павел Яковлевич Резников келди. Абдужабборов ва Резников Столовицкий блан бирга Ўрта Осиё политехника институтида бир курсда ўқиган ва 1951 йилда институтни тамомлаб, Тошкент экскаватор заводига ишга юборилган эди. Мактабдош қадрдон дўстлар сентябрь Пленуми қарорини эслаб, қишлоққа бориб ишлашга аҳд қилдилар. Столовицкийнинг рафиқаси Евгения ҳам олий мактабни тамомлаб Тошкентда ўқитувчилик қилар эди. У ҳам суҳбатга қўшилиб қишлоқ ўқитувчиси бўлиб ишлаш орзусини айтди. Дўстлар эртаси қишлоққа бориш ҳақида ариза ёздилар.

Тошкент область қишлоқ хўжалик бошқармаси Абдужабборовни Тошкент қишлоқ районига, Резниковни—Чинозга ва Столовицкийни Бекобод 1-нчи машина-трактор станциясига бош инженер қилиб ишга юборди. Столовицкий Бекободга кўчиб келди. Унинг рафиқаси МТС яқинидаги Сталин номли ўрта мактабга ўқитувчи бўлиб тайинланди. Улар оиласида, шунингдек дўстлар оиласида қайноқ қишлоқ ҳаёти бошланди.

Столовицкий Бекобод 1-нчи МТСига келган вақтда йўлда тасодифан учинчи мактабдоши Коршуновни учратди. Коршунов ҳам Бекободга келиб, 3-нчи МТСга инженер-механик бўлиб ишга тайинланган. Дўстлар самимий кўришдилар. Уларнинг юзлари анча қорайган, чеҳралари очиқ, серғайрат кўринар эдилар. Чиндан ҳам уларнинг иши кўп. Мўл ҳосил етиштиришнинг асосий воситаларидан бўлган мураккаб механизацияни ҳаракатга келтириш ҳарбир кишидан чидам ва матонат ҳамда билим ва ташаббус талаб этади. Столовицкий ана шу билим ва ташаббусдан тўлиқ фойдаланишни, пахтакорларнинг мўл ҳосил етиштириш каби шарафли ишларига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшишни истайди.

У, МТС идорасидан чиқиб яна ремонтчи тракторчилар ёнига борар экан, ана шу хаёлларни ёдидан кечиради. Чигит экиш даврини, энг мас'улиятли давр яқинлашиб келаётганлигини ўйлайди. Тракторчилар уни иш устида кутиб олдилар. Бош инженер ремонтчиларга ёрдам кўрсатар экан:

— Биз тракторлар ремонтини 15 февральда тамомлаш мажбуриятини олганмиз, ғайрат қилиб, ўз ва'дамизнинг устидан чиқишимиз керак, — дейди.

— Ремонт провард бўлиб қолди. Уни кўрсатилган муддатда юз процент бажарамиз, — деб жавоб беради тракторчилар.

Ремонт кўрсатилган муддатда-ку тўла бажарилади, лекин ҳали бошқа бажарилмаган зарур ишлар турипти, деб ўйлайди Столовицкий.

МТСда ускуналарни электр блан пайванд қилиш аппарати бор. Лекин унинг кучидан тўлиқ фойдаланиш учун электродлар етишмайди. Шунингдек ремонт учун зарур бўлган майда гайка-болтлар ҳам Мирзачўл районидаги ГУТАП-дан ва Тошкентдан 20—30 килограммдан келтирилмоқда. Булар ҳам оз. Нега кўпроқ келтириш мумкин эмас. Столовицкий Мирзачўлга борди ва у ердан запас қисмларни кўп ёздириб, олиб келди. МТСда ремонт қилинмаган 14 та трактор қолган. Шулар ремонт қилинса, ремонт юзасидан олинган мажбурият тўла бажарилади. МТСда пармалаш станоги тўхтаб қолган. Уни ишга солиш керак. Столовицкий уни ўрнатиб, фойдаланишга топширди.

МТС катта трактор паркига эга. Колхозларда тракторлар узел усулида ремонт қилинмоқда. Бош инженер тракторларнинг аҳволи блан танишиш учун колхозларга тез-тез чиқиб туради. У, яқинда Пушкин қишлоқ советидаги Дзержинский номли колхозга борди. Колхозда МТСнинг 80 трактори ва 22 та пахта териш машинаси бор. Колхоз бу йил 2339 гектар ерга чигит экиб, ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил етиштириш учун мажбурият олган. Бу гигант колхознинг кенг далаларида мўл ҳосил етиштириш учун механизация катта ёрдам кўрсатиб, унумли ишлаши керак. Бунинг учун ҳамма нарса чигит экиш ва ва ғўза парваришига тахт қилиб қўйилиши лозим.

Бош инженер Дзержинский номли колхоз қишлоғининг чароғон кўчаларидан ўтар экан, темирчилик устахонаси олдида тўхтади. У, устахонанинг электр қуввати блан ишлашини кўриб, трактор ремонтида электр қувватидан фойдаланишни ўйлади. Сўнг у, бригада механиклари блан гаплашиб, колхоз раисига борди ва раис блан маслаҳатлашди. Бош инженер раисга ремонт учун зарур бўлган детальларни тайёрловчи электр қуввати блан ишлайдиган асбоб юборишни айтди. Колхоз раиси А. Шукуралиев бу ташаббусни қувватлаб, колхоз томонидан лозим бўлган ҳамма шароитни муҳайё қилишни билдирди. Кўп вақт ўтмай электр блан ишлайдиган асбоб ишга туширилиб, ремонтчи тракторчиларга хизмат қилабошлади.

Дзержинский номли колхозда МТСнинг энг яхши бригада механикларидан Ҳошим Абдуназаров, ака-ука Евгений ва Василий Белоконьлар ишлайди. Улар ўз бригадаларига қарашли тракторларни аллақачон ремонтдан тўлиқ чиқариб, ерларни шудгарлашга киришдилар. Евгений Белоконь яқинда Москвада бўлиб ўтган машина-трактор станциялари ходимларининг КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети томонидан чақирилган Бутуниттифоқ кенгашида қатнашди ва кенгаш қатнашчиларининг Совет Иттифоқидаги машина-трактор станцияларининг барча ишчиларига, мутахассисларига ва хизматчиларига қарата ёзган Мурожаатини қабул қилишда иштирок этиб, янада яхшироқ ва унумли ишлаш ҳақида янги мажбурият олди.

МТСда, шунингдек колхоз далаларида сўнгги ремонт ишлари бормоқда. Механизаторлар тракторларни тез сур'ат блан ремонт қилиб, кўклам дала ишларида зўр ғайрат блан ишлаш учун ташаббус кўрсатмоқдалар.

МТС механизаторлари ва мутахассислари шу кунларда зўр кўтаринки руҳ ва ижодий ғайрат блан ишламоқдалар. МТСда ва колхозлардаги трактор бригадаларида йиғилишлар бўлиб ўтмоқда. Механизаторлар машина-трактор станциялари ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашида қабул қилинган Мурожаатни зўр қизиқиш блан ўрганмоқдалар.

МТСдаги 20 трактор бригадаси ўртасида социалистик мусобақа шартлари қайтадан кўрилиб, янги мажбуриятлар олинмоқда. Тракторчилар, скреперчи ва бульдозерчилар социалистик мусобақага қўшилиб, ўз устларига оширилган мажбуриятлар олмоқдалар. Партия ва ҳукуматнинг МТС ходимларига кўрсатаётган катта ёрдам ва меҳрибончиликларидан чексиз илҳомланган механизаторлар ҳарқачонгидан ҳам яхшироқ ишлашга ва ремонт ишларини белгиланган муддатда бажаришга аҳд қилмоқдалар.

Бригада механиги Аҳмад Норқўзиев МТСда 1931 йилдан буён ишлайди. У ишлаб келаётган колхозлар ҳар йили пахта тайёрлаш планини ошириб бажариб келмоқда. Норқўзиев ўзининг самарали, кўпйиллик иши ва тажрибаси блан коллектив ҳурматига сазовор бўлган механизатордир. У, МТС ходимлари Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчиларининг Мурожаатномасини ўқиши блан ремонтни икки-уч кун ичида тамомлаш, дала ишларида техника кучидан унумли фойдаланиш ҳақида янги мажбурият олди.

Норқўзиев тракторларни яхши аҳволда сақлаб, ремонтни тез кун ичида тамомлаш ва ер ҳайдашни кучайтириш ҳақида тажрибали бригада механиги П. Северьянов блан социалистик мусобақа боғлаган эди. Унинг бригадаси ўз ва'дасини шараф блан бажарди. Бригада механизаторлари ремонтни барвақт томомлаб, ҳамма тракторларни дала ишларига тайёрлаб қўйдилар. Северьянов механик бўлган бригада ҳам ремонт ишларини 10 февральда томомлаш учун ғайрат қилмоқда. Бошқа бригадалардан ҳам социалистик мусобақа ғолибларидан хушхабарлар келмоқда. Тракторчилар инженер ва механиклар блан биргаликда ишлаб, ҳарбир машинанинг дала ишларига тайёр бўлиши учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Бош инженер Столовицкий ремонт ишларига моҳирлик блан раҳбарлик қилиб, уни кўрсатилган муддатда тамомлаш учун коллективга катта ёрдам кўрсатиб келмоқда. У, ўзининг қишлоққа келганлиги, уни ҳар қадамда янги иш, тажриба кутаётганлигини яхши тушуниб, институтда, заводда олган билимини тракторчиларга ўргатмоқда, шунингдек унинг ўзи ҳам кекса, илғор тракторчиларнинг тажрибасини ўрганмоқда. МТСда Норқўзиев каби 15—20 йилдан буён узлуксиз ишлаб келаётган тракторчилар, бригада механиклари бор. Улар ўз маслаҳатларини, тажрибаларини бош инженерга айтиб, у блан яқин ҳамкорликда ишламоқдалар.

МТС кўкламга тайёрланмоқда. Бош инженер Столовицкий ажойиб механизаторлар коллективи орасида ишлаб, баҳор нафасини чин қалбидан сезиб, дала ишларига отланмоқда. У, кўкламги экиш ишларига тайёргарликни кучайтириш—тракторлар ремонтини тезлаштириш ва уларни яна қайтадан кўздан кечириш учун дар'ё бўйлаб янги колхозларга бормоқда. Азамат механизаторлар МТС ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, меҳнат унумини тобора оширмоқдалар.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

Тўрт давлат ташқи ишлар министрларининг Берлин кенгаши

БЕРЛИН, 6 февраль (**ТАСС махсус мухбири**). Тўрт давлат ташқи ишлар министрлари бугун ўниккинчи мажлисда кун тартибининг иккинчи моддасини — «Германия масаласи ва Европа хавфсизлигини та'минлаш вазифалари»ни муҳокама қилишни давом этдирдилар.

Ж. Даллес раислик қилди.

Ма'лумки, Кечаги мажлисда уч ғарбий давлат ташқи ишлар министрлари Муваққат умумгерман ҳукуматини тузиш ва умумгерман эркин сайловларини ўтказиш тўғрисидаги совет таклифини рад этган эдилар. Ҳолбуки, бу таклиф Германияни тинчликсевар, демократик давлат сифатида қайтадан тиклаш учун бирдан-бир тўғри йўлни очиб беради. Шу нарса характерлики, Ғарбий Германиянинг муайян доиралардан кўрсатма олаётган матбуоти совет таклифининг моҳиятига э'тибор бермай, бу таклиф «мақбул эмас» деб на'ра тортмоқда.

Ғарб давлатлари министрлари бугунги мажлисда сўзлаган нутқларида совет таклифи Германия масаласини ҳал этиш учун мақбул эмас, деб кўрсатишга яна уриндилар.

Биринчи бўлиб сўзга чиққан Ж. Бидо Иденнинг планини яна ҳимоя қилди. Бу план асосий вазифани, я'ни Германиянинг бундан буён Европа халқлари хавфсизлигига ҳечқачон таҳдид қилаолмаслиги учун уни демократик ва тинч асосда қайта қўшиш вазифасини ҳал этиш ўрнига парламент расмиятчиликларини илгари суради. Бидо очиқдан-очиқ гапириб, мен ва менинг ғарбдаги шерикларим Германиянинг ғарб давлатлари блан «иттифоқ бўлиши» Германия проблемасини ҳал этиш йўлидир деб ҳисоблаймиз, деди. Шундай қилиб, Бидо Франция, Америка Қўшма Штатлари ва Англия ҳукуматлари демократик ва тинчликсевар Германияни вужудга келтиришни эмас, балки Германияни ғарб давлатларининг ҳарбий группасига тортишни ўзларининг асосий вазифаси деб ҳисоблаётганликларини яна бир марта та'кидлади.

Бидонинг нутқи ғарб давлатлари министрларининг кечаги мажлисда совет таклифларини рад этганликларини асослашга уриниб келтирган пуч ва ҳақиқатга тўғри келмайдиган сўзларини такрорлашдан иборат бўлди.

Бидо Германиянинг ҳар икки қисмида икки хил режим бўлганлиги сабабли, Германия Демократик Республикаси ҳукумати блан Бонн ҳукумати ўртасида ҳечқандай алоқа ўрнатилиши мумкин эмас, деб исбот этмоқчи бўлиб яна уриниб кўрди.

Бидо, соқчилик функцияларини бажариш учун қолдириладиган бирқанча қўшинлардан ташқари тўрт давлатнинг оккупациячи қўшинларини сайловгачаёқ Германиянинг ҳар икки қисмидан олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги совет таклифини яна рад этаман, деди.

Ўз қуролли кучлари блан гитлерчилар Германиясига қарши урушда қатнашган ҳарқандай давлатга қарши қаратилган коалиция ёки ҳарбий иттифоқларга Германиянинг жалб этилишига йўл қўймаслик тўғрисидаги совет таклифини Бидо «Германиянинг ўз қўшнилари блан бирлашувини тақиқлаш» деб кўрсатмоқчи бўлди. Шундай қилиб, Бидо ғарб давлатларининг Германиянинг ғарб давлатлари блан «иттифоқ бўлиши» тўғрисидаги талаби замирида нима яшириниб ётганлигини яна бир марта кўрсатди.

Иден плани оккупациячи давлатларнинг контроли остида умумгерман сайловларини ўтказишни кўзда тутади. Оккупациячи давлатлар контроли остида умумгерман сайловларини ўтказишни талаб этиш блан бирга, бундай сайловлар эркин сайловлар бўлади, деб да'во қилиш мумкин эмаслигини э'тироф этишга мажбур бўлган Бидо Иден планининг ана шу қисмига ўзгартишлар киритиш ниятида эканлигини айтди. Аммо, унинг гаплари планнинг моҳиятини сра ўзгартирмай, ба'зи тафсилотларига бирмунча тузатиш киритишдан иборат бўлди. Бидо, мен оккупациячи давлатларнинг сайловларни контроль қилиши тўғрисидаги таклифдан воз кечмайман, аммо бу контрольни ма'лум даражада чеклашга розиман, деди. Бидо кузатиб туриш учун немислардан ва бетараф давлат вакилларидан қандайдир бир комиссияни қўшимча тузишни таклиф этди. Совет таклифи сайлов қонунини тайёрлашни Муваққат умумгерман ҳукуматига топширишни кўзда тутади. Бидо эса, сайлов қонунини тайёрлашни Муваққат умумгерман ҳукуматига эмас, балки оккупациячи тўрт давлатга топширишни яна талаб қилди.

Бидо ўз сўзининг охирида Совет Иттифоқи Иден планидан сра ҳам хавфсирамаслиги керак, — деди, чунки бу план қандайдир «жуда муҳим гарантиялар»га эга бўлади эмиш. Бидо, мен ўз нутқимда «муроса қилиш йўлини тутдим» деб да'во қилди.

Шундан кейин А. Иден сўзлади. У, менинг фикримча, ҳар икки томон Германиянинг бирлиги тўғрисидаги масалада ўз позициясини тўла тушунтириб берди, деди. Иден, уч Ғарбий давлат министрлари томонидан тақдим этилган план блан совет плани ўртасида жуда катта фарқ бор, деб уқтириб ўтди.

Бидо кетидан Иден ҳам, совет таклифи ғарб давлатлари учун мақбул эмас, чунки биринчидан, бу таклиф Германияда идора қилишнинг бир-бирига тамомила қарама-қарши бўлган принципларига асосланган мавжуд икки режимни бирбири блан келиштиришни талаб этади, иккинчидан, совет таклифи сайловларни Иден планида кўрсатилганидан бошқача асосларда ўтказишни кўзда тутади ва, учинчидан, ғарб давлатлари тўрт давлат оккупациячи қўшинларини сайлов ўтказилишигача Германиядан олиб чиқиб кетиш мумкин эмас деб ҳисоблайди, деган сўзларни такрорлади. Совет ҳукумати умумгерман сайловларини ўтказиш вақтида чет давлатлар томонидан ҳарқандай таз'йиқ кўрсатилишига йўл қўймаслик мақсадида оккупациячи қўшинларни сайловларгачаёқ Германиядан олиб чиқиб кетишни таклиф этган эди. Иден логикага ҳеч риоя қилмай, оккупациячи қўшинларнинг сайлов ўтказилишигачаёқ Германиядан олиб чиқиб кетилиши «немис халқининг умумгерман ҳукуматини жуда қисқа вақт ичида сайлаш ҳуқуқидан фойдаланишга яна ғов вужудга келтирган бўлур эди», деб да'во қилди.

Иден совет таклифини рад қилганлигини оқлаш ниятида тўрт давлатнинг контроль вазифаларидан келиб чиқадиган соқчилик функцияларини бажариш учун, совет таклифига мувофиқ, Германияда қолдириладиган чекланган миқдордаги қўшинларнинг вазифалари ҳақида гўё шубҳаланганлигини билдирди.

Иден, менинг планим келгусида тузиладиган умумгерман ҳукуматига «Европа мудофаа бирлашмаси»га қўшилиш ёки қўшилмаслик тўғрисидаги масалани эркин ҳал этиш имконини беради, деб яна такрорлади. Ҳолбуки, совет делегацияси дискуссия давомида аниқ кўрсатиб берганидек, Бонн ва Париж битимлари ғарб давлатларининг СССРга ва халқ демократияси мамлакатларига қарши қаратилган ҳарбий группасига Германиянинг кириши тўғрисидаги масалани олдиндан ҳал этиб қўяди.

Иден ўз фикрича, министрлар олдида турган масаланинг муҳокамасини давом эттириш имконини берадиган таклифни киритмоқчи эканлигини айтди. Иден совет делегацияси Германиянинг ҳамма қисмида «холис назорат қилиш та'минланган тақдирда» сайлов ўтказилишига рози бўладими, деб сўради. Иден Бидонинг бугунги мажлисда қилган таклифини кўзда тутганлигини айтди.

Иден ўз сўзининг охирида ўзи «мудофаа иттифоқи» деб атаган «Европа мудофаа бирлашмаси» Совет Иттифоқига қарши қаратилмаган, деган одатдаги декларатив да'воларини такрорлади. У, Германиянинг ана шу «мудофаа иттифоқи» деб аталган иттифоққа киришига халақит бермасликка чақирди. Иден, Германиянинг иштироки блан «Европа мудофаа бирлашмаси»нинг вужудга келтирилиши 1942 йилда имзоланган Англия-Совет шартномасига хилоф эмас, деб да'во қилди. У, «Совет Иттифоқининг ўз хавфсизлиги масаласида ташвишланаётган нарсаларни йўқотишига ёрдам берадиган бошқа йўллар бўлса», у ҳолда ана шу йўлларни қараб чиқишга тайёр эканлигини айтди.

Шундан кейин, В. М. Молотов сўз олди. В. М. Молотов Германиянинг уруш оқибатлари блан боғлиқ бўлган молиявий иқтисодий мажбуриятларини енгиллаштириш тўғрисида баёнот берди.

В. М. МОЛОТОВ баёноти

Биз ҳозиргина Бидо жанобларининг ва Иден жанобларининг мулоҳазаларини эшитдик. Совет делегацияси муҳокама қилинаётган масала юзасидан фикр олишув давом этдирилади, деган фикрдадир.

Совет делегацияси бугун, яна бир масалага э'тиборни жалб этиш керак, деб ҳисоблайди.

Германия масаласини қараб чиқиш вақтида Германиянинг уруш оқибатлари блан боғлиқ бўлган молиявий-иқтисодий мажбуриятлари тўғрисидаги масалани четлаб ўтиб бўлмайди.

Совет ҳукумати 1953 йил 15 августдаги ўз нотасида Америка Қўшма Штатлари, Англия ва Франция ҳукуматларига мурожаат қилиб, Германиянинг совдасотиқ мажбуриятлари юзасидан бўлган қарзларидан ташқари, Германияни 1954 йил 1 январьдан бошлаб репарация тўловларидан, шунингдек тўрт давлатга урушдан кейинги давлат қарзларини тўлашдан тамомила озод қилишни таклиф этган эди. Бундан ташқари, Совет ҳукумати тўрт давлат қўшинларининг Германия территориясида туриши блан боғлиқ бўлган харажатларни камайтириш тўғрисида ва Германияни тўрт давлатнинг ташқи оккупация харажатлари бўйича 1945 йилдан кейин ҳосил бўлган қарзларини тўлашдан озод қилиш тўғрисида таклиф киритган эди.

Германия Америка Қўшма Штатларига, Англияга, Францияга ва Совет Иттифоқига нисбатан ўзининг молиявий-иқтисодий мажбуриятларининг анчагина қисмини бажариб қўйганлигини э'тиборга олганда, бу тадбирларни амалга ошириш зарур эканлиги аён бўлиб қолади. Шу блан бирга, Германиянинг иқтисодий аҳволини енгиллаштириш зарурлигини ва тинч экономиканинг ривожланиши учун қулай шароит вужудга келтириш, шунингдек аҳолининг моддий аҳволини яхшилаш зарурлигини тегишинча э'тиборга олиш керак.

Германиянинг молиявий-иқтисодий мажбуриятларини енгиллаштириш тўғрисидаги таклифлар тўрт давлат томонидан шу вақтгача қараб чиқилмаганлиги ва бу масала юзасидан ўзаро келишиб бир қарор қабул қилиш имконияти бўлмаганлиги сабабли, Совет ҳукумати Германия Демократик Республикасининг молиявий-иқтисодий мажбуриятларини енгиллаштириш юзасидан 1954 йил 1 январьдан бошлаб тегишли тадбирларни кўрди.

Совет ҳукумати 1954 йил 1 январьдан бошлаб Германия Демократик Республикасидан репарация ҳақларини олишни тўхтатди, Германияда бўлган совет корхоналарини Германия Демократик Республикаси ихтиёрига бепул топширди, репарация харажатларини Германия Демократик Республикаси давлат бюджети даромадларининг 5 процентидан ошмайдиган миқдоргача камайтирди.

Бундан ташқари, Германия Демократик Республикаси Совет Иттифоқига урушдан кейинги давлат қарзларини тўлашдан, шу жумладан ташқи оккупация харажатлари бўйича 1945 йилдан буён ҳосил бўлган қарзларни тўлашдан озод қилинди.

Германиянинг бошқа бир қисми, я'ни Ғарбий Германиянинг ана шундай мажбуриятлар блан боғлиқ бўлган харажатларни тўлашни давом этдириши адолатсизлик бўлур эди. Расмий манба'лардан ма'лум бўлишича, Ғарбий Германия чет давлатларга қарийб 7 миллиард марка миқдорида урушдан кейинги давлат қарзларини тўлаши керак. Ғарбий Германия кўп миқдорда оккупация харажатларини тўлаши керак: 1953—1954 бюджет йилида «мудофаа харажатлари» моддасига мувофиқ бўладиган харажатлар, я'ни асосан оккупация харажатлари 9,6 миллиард маркани, ёки Ғарбий Германия бюджетига келадиган тушумларнинг 34,5 процентини ташкил этади.

Репарацияларни тўлаш мажбурияти шу вақтгача Ғарбий Германия зиммасидан олиб ташланмаганлигини та'кидлаб ўтмай бўлмайди. Бонн битимига мувофиқ, бу масаланинг ҳал этилиши номуайян вақтга Германия блан сулҳ шартномаси тузилишигача кечиктирилади. Германия блан сулҳ шартномаси тузиш тўғрисидаги масала, Америка Қўшма Штатлари, Англия ва Франция вакилларининг шу кенгашда тутган позициясидан ма'лум бўлишича, номуайян узоқ вақтгача кечиктирилаётганлиги сабабли, юқорида айтилган масала ҳам ҳал этилмай қолмоқда.

Буларнинг ҳаммаси Германиянинг молиявий-иқтисодий мажбуриятларини енгиллаштириш тўғрисидаги масалани шу кенгашда қараб чиқиш зарур, деган хулосани чиқаришга асос беради. Герман халқининг репарациялар, урушдан кейинги қарзлар, ташқи оккупация харажатлари ва шу сингарилар юзасидан Германияга нисбатан ҳечқандай да'во қўйилмаслигини ҳозирданоқ равшан билиб олиши муҳимдир.

Шунга биноан, СССР делегацияси қуйидаги таклифларни киритади:

«Германиянинг уруш оқибатлари блан боғланган молиявий-иқтисодий мажбуриятларини енгиллаштириш тадбирлари тўғрисида

Германия Америка Қўшма Штатларига, Англия, Францияга ва Совет Иттифоқига нисбатан уруш оқибатлари блан боғланган ўзининг молиявий-иқтисодий мажбуриятлардан анчагина қисмини бажариб бўлганлигини назарда тутиб,

Германиянинг уруш оқибатлари блан боғланган молиявий-иқтисодий мажбуриятларини енгиллаштириш тадбирлари Германиянинг тинч экономикасини ривожлантиришда ва аҳолининг моддий фаровонлигини оширишда жуда катта ёрдам беради деб топиб,

Америка Қўшма Штатлари, Франция, Англия ва СССР ҳукуматлари 1954 йил 1 январьдан бошлаб қуйидагиларни амалга ошириш ҳақида бир фикрга келдилар:

1. Германия ҳарқандай формадаги репарация тўловларидан, шунингдек тўрт давлатга — Америка Қўшма Штатларига, Францияга, Англияга ва СССРга урушдан кейинги давлат қарзларини тўлашдан тамомила озод қилинади. Савдо мажбуриятлари юзасидан бўлган қарзлар бундан мустаснодир.

2. Тўрт давлат қўшинларининг Германия территориясида туриши блан алоқадор бўлган харажатларнинг тўлаш камайтирилади, харажатлар бир йил ичида Германия Демократик Республикаси ва Германия федерал республикаси давлат даромадларининг беш процентидан ортиқ бўлмаслиги керак.

3. Германия тўрт давлатнинг ташқи оккупация харажатлари бўйича 1945 йилдан кейин ҳосил бўлган қарзларни тўлашдан тўла озод қилинади».

СССР делегацияси, Германиянинг уруш оқибатлари блан боғланган молиявий-иқтисодий мажбуриятларини енгиллаштириш масаласи юзасидан ўзи тақдим этган таклифлар кенгашда тегишинча э'тибор блан кўриб чиқилади, деб умид қилади.

☆ ☆ ☆

В. М. Молотовдан кейин Даллес сўз олди. Молотов Даллесдан олдин гапирганида, совет делегацияси муҳокама қилинаётган масала юзасидан фикр олишув давом этдирилади деган фикрдадир, деб айтганига қарамай, Даллес Совет Иттифоқи ташқи ишлар министри «Германиянинг бирлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилишни давом этдиришни мақбул деб ҳисобламади» деб да'во қилиш блан сўз бошлади.

Даллес Германиянинг уруш оқибатлари блан боғланган молиявий-иқтисодий мажбуриятларини енгиллаштириш юзасидан совет делегацияси томонидан қилинган баёнот тўғрисида ба'зи фикрларни айтиб ўтишни истаганлигини билдирди. Аммо Даллес нутқининг бу қисмя, Американинг ёрдами туфайли Ғарбий Германия ўзининг иқтисодий тараққиётида жуда катта муваффақиятларга эришди, деган қуруқ да'волардан иборат бўлди. Даллес бу фактларни тасдиқлайдиган ҳечқандай далил келтирмади, чунки фактлар бунинг аксини кўрсатади. Ма'лумки, Американинг Ғарбий Германияга бераётган «ёрдами» унинг экономикасини милитаризация қилишга, Американинг Европадаги ҳарбий планларини амалга ошириш учун арсенал вужудга келтиришга қаратилган. Бу эса Ғарбий Германия аҳолиси кенг табақаларининг зиммасига жуда оғир юк бўлиб тушди. Германиянинг молиявий-иқтисодий мажбуриятларини енгиллаштириш юзасидан В. М. Молотов таклиф этган тадбирлар тўғрисида Даллес ҳеч гап айтмади.

Сўнгра, Даллес Муваққат умумгерман ҳукуматини тузиш ва умумгерман эркин сайловларини ўтказиш тўғрисидаги совет таклифига қарши аввалги асоссиз э'тирозларини такрорлади.

Даллесдан кейин сўз олган Бидо ва Иденнинг айтишича совет делегацияси гўё улар томонидан киритилган қандайдир «янги» таклифларга жавоб бермаган эмиш.

В. М. Молотов шу ҳақда гапириб, совет делегацияси Германия масаласини муҳокама қилиш давом этдирилади деган фикрга таяниб, Бидо жаноблари ва Иден жанобларининг бугунги нутқлари тўғрисида ўз фикрини ҳали айтгани йўқ, деди. В. М. Молотов дедики, ғарб давлатларининг министрлари бугунги мажлисда ҳечқандай янги таклиф киритмадилар. Бидо ва Иденнинг мулоҳазалари муҳокама қилинаётган масаланинг тафсилотларига тааллуқли бўлди, аммо, улар бу масаланинг асосий томонига, я'ни умумгерман сайловлари немисларнинг ўзлари томонидан ўтказиладими ёки оккупациячи ма'мурлар томонидан ўтказиладими, деган масалага тўхталиб ўтмадилар.

Бидо ва Иден Германия проблемасини муҳокама қилиш давом этдирилиши керак, деган фикрга қўшилдилар. Аммо, Иден 8 февральга тайинланган ёпиқ мажлисдан кейин иккинчи кунидёқ кун тартибидаги учинчи моддани — «Австрия блан тузиладиган давлат шартномаси тўғрисида»ги моддани муҳокама қилабошлашни таклиф этди. У, Германия проблемасини шундан кейин яна муҳокама қилабошлаш мумкин, деди.

В. М. Молотов илгари келишиб қўйилган фикрга мувофиқ, 8 февральда ёпиқ мажлис ўтказиш кераклигини, 9 февральда эса кун тартибидаги иккинчи моддани — «Германия масаласи ва Европа хавфсизлигини та'минлаш вазифалари»ни муҳокама қилишни давом эттириш мақбул эканлигини кўрсатди.

Иден бу фикрга қўшилди.

Даллес Австрия делегацияси келиши бланоқ Австрия масаласини муҳокама қилабошлашни таклиф этди.

В. М. Молотов 8 февральдаги ёпиқ мажлисда процедура масалалари ҳам кўриб чиқилажагини эслатиб, кун тартибидаги учинчи моддани қараб чиқиш тартиби тўғрисидаги масалани ана шу ёпиқ мажлисга ҳавола қилишни таклиф этди. Бу таклиф тўғрисида э'тироз билдирилмади.

Шу блан мажлис ёпилди.

СССР XXI шахмат мусобақаси тамом бўлди

КИЕВ, 7 февраль. (ТАСС). Ўнтўққизинчи даврада тамом бўлмай қолган тўрт ўйин бугун давом этдирилди. Корчной Авербахга қарши бўлган ўйинда ошиқча пиёдага эга эди. Броқ, бу поцизияни анализ қилиш, оқларнинг ғалаба қилиши мумкин эмаслигини кўрсатди, шу сабабдан рақиблар ўйинни бошламасдан туриб дуранг қилишга рози бўлишди. Лившин ўйинини давом этдирмасдан Бившевга таслим бўлди. Петросян Борисенкога қарши бўлган ўйинида қўли баландлигидан яхши фойдаланиб ғалаба қозонди. Рагозин Фурманга ютқазди.

Мусобақанинг қат'ий натижалари қуйидагича бўлди.

Биринчи ўринни ва СССР чемпиони номини 19 ўйиндан 14.5 очкога эга бўлган Авербах (Москва) олди, иккинчи ва учинчи ўринларни 13 тадан очкога эга бўлган ленинградли Тайманов блан Корчной бўлишди. Бундан кейинги ўринлар қуйидагича бўлди: Петросян (Москва) ва Лисицин (Ленинград) 12,5 тадан очкога, Холмов (Вильнюс) 10,5 очкога, Нажмиддинов (Қозон), Суэтим (Минск), Фурман (Ленинград) 10 тадан очкога, Геллер (Одесса) ва Бившев (Ленинград) 9,5 тадан очкога, Флор (Москва) ва Борисенко (Ленинград) 8,5 тадан очкога, Лилиенталь (Москва), Банник (Киев), Иливицкий (Свердловск) 8 тадан очкога, Рагозин (Москва) ва Шамкович (Ярославль) 6,5 тадан очкога, Лившин (Москва) 6 очкога, Сокольский (Минск) 5 очкога эга.

7 февраль кечқурун мусобақа тантанали суратда ёпилди. Мусобақа ғолиби гроссмейстер Авербахга СССР чемпиони олтин медали ва биринчи даража диплом, гроссмейстер Тайманов блан мастер Корчнойга кўмиш жетон ва иккинчи даража дипломлар топширилди.

⭑ ⭑ ⭑

СССРнинг 1954 йилги чемпиони гроссмейстер Авербах ТАСС мухбири блан қилган суҳбатида қуйидагиларни айтди:

СССР биринчилиги учун бўлган илгариги ҳамма мусобақалардек, мамлакатнинг XXI шахмат мусобақаси ҳам қизғин кураш блан ўтди. Мусобақа пешқадамлари бирнеча марта алмашди ва энг кейинги давра олдидангина мусобақа ғолиби аниқланди.

Кейинги турнирда мусобақанинг энг ёш қатнашчиси 22 ёшли мастер Виктор Корчной қаторасига беш ўйинни ютиб, биринчи ўринни олиш да'вогари бўлиб қолди. Корчной—исте'додли шахматчи. У, рус шахмат сан'ати мактабининг энг яхши традицияларига амал қилиб, дадиллик ва усталик блан ўйнамоқда. Корчнойнинг мусобақада эришган натижаси унга биринчи гроссмейстерлик балли олиш ҳуқуқини беради. Корчной яқин вақт ичида гроссмейстер бўлиш имкониятига эгадир.

Менда СССР мусобақасида биринчи марта қатнашган мастер Нажмиддиновнинг ўйини яхши тассурот қолдирди. Унинг гроссмейстерлардан Геллер, Флор, Лилиенталь устидан қозонган ғалабаси унинг усталигини яққол кўрсатиб турипти.

Совет конькичиларининг муваффақияти

БЕРН, 7 февраль. (ТАСС). Европа биринчилиги бўйича эркаклар учун конькида тез югириш юзасидан бошланган мусобақалар бугун давом этди. 1500 метр масофага югиришда совет спортчилари энг яхши натижага эришдилар. Биринчи ўринни 2 минуту 13,3 секунд вақт блан Борис Шилков, иккинчи ўринни 2 минут 14 секунд вақт блан Олег Гончаренко олди. Учинчи ўринни 2 минуту 14,1 секунд вақт блан Евгений Гришин эгаллади. Улар кетидан 2 минуту 14,5 секунд вақт блан Осс (Норвегия), 2 минуту 15 секунд вақт блан Эриксон (Швеция) ва Ярвинен (Финляндия), 2 минуту 15,5 секунд вақт блан Ван дер Ворт ва Брекман (Голландия), 2 минуту 15,6 секунд вақт блан Андерсен (Норвегия), 2 минуту 17,2 секунд вақт блан Салонен (Финляндия) маррага етиб келдилар.

Уч масофа 500, 5000 ва 1500 метрга ўтказилган мусобақаларда очколар миқдори бўйича биринчи ўринни 137,253 очко блан Ворис Шилков (СССР), иккинчи ўринни 138,517 очко блан Олег Гончаренко олди. Андерсен (Норвегия) 138,628 очкога, Ярвинен (Финляндия) 138,980 очкога, Евгений Гришин (СССР) 139,270 очкога, Осс (Норвегия) 139,383 очкога эга.

ТОШКЕНТДА

Октябрь район Тахтапул кўчаси томонга йўлингиз тушиб қолса, баҳаво жойда бутун салобати блан қад кўтариб турган бу янги бинони кўриб чексиз шодланасиз. Архитектор А. Бобохонов проекти асосида қурилган бу қишлик кино-театрга генерал Собир Раҳимов номи берилди.

Янги кино-театр биносининг ташқи кўриниши унинг ички мазмунини ҳам акс эттириб турибди. Қатор устунлар тизмаси бинонинг гўзаллигини янада ортдирган. Театр биноси архитектура формаларининг хилма-хиллиги, ички безаги жиҳатдан ҳам айниқса ажойибдир. Театр фоеси ва 350 ўринли тамоша залининг тепасига люстра ва беш қиррали юлдузлар ўрнатилган. Бинонинг ички ва ташқи безакларини Сталин мукофоти лауреати Уста Ширин Муродов ва унинг шогирдлари бажарган. Бунда совет архитектураси ва шарқ нақкошлик сан'атининг энг яхши намуналаридан усталик блан фойдаланилган.

Бинонинг ичкариси яхши ускуналанган ва шинам безатилган. Атроф деворларда табиат манзаралари акс эттирилган турли суратлар кўзга ташланади. Деван, кресло, ойна, чироғлар, тувакчаларга ўтқазилган гуллар, девор тагига қатор қилиб қўйилган стуллар — буларнинг ҳаммаси бино ичкарисини безаб, унинг ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Девор ва шипларга ўйиб ишланган бадиий нақшлар, эшик ва деразаларга тутилган қизил, сарғиш духоба пардаларни айтмайсизми. Бу ерда тамошабинлар учун ҳамма қулайликлар яратилган. Унда кутубхона, ўқиш зали, буфет, бинонинг иккинчи қаватида джаз-оркестр зали бор. Киносеанслар бошланиш олдидан тамошабинлар оркестрнинг ёқимли куйларини ҳузур қилиб тинглайдилар.

Кино-театр биноси ва бино атрофининг баҳаво бўлишига катта э'тибор берилган. Яқин кунларда унинг атрофи гулзорлаштирилади, дарахт ва буталар ўтқазилади.

Республикамиз пойтахти тобора обод ва кўркам бўлмоқда. Бу кино-театр биносининг қурилиши партия, ҳукуматимизнинг совет кишилари ҳақида, меҳнаткашларнинг маданий эҳтиёжларини қондириш тўғрисида кун сайин меҳрибонлик қилаётганликларини ёрқин исботлайди.

Суратда: — Собир Раҳимов номли кино-театр биносининг ташқи томонидан кўриниши.

И. Глауберзон фотоси.

☆ ☆ ☆

«Пахтакор» стадиони қурилабошланди

7 февраль куни Москва районидаги Жар-тегирмон жарлигига Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларидан ўн мингдан ортиқ киши тўпланди. Бу ерда Ўзбекистонда энг йирик бўлган «Пахтакор» спорт жамияти республика стадиони қурилабошланишига бағишланган митинг бўлди.

Митингни Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ Юсупова очди.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг секретари ўртоқ Абдураззоқов сўзлаб, ўз нутқида Тошкент шаҳрида қурилиш ишлари ва ободончилик юзасидан қилинган ишларга тўхталди.

Митингда шаҳар комсомол комитетининг секретари ўртоқ Абдинабиев, Москва район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Восиқов, Киров район партия комитетининг секретари ўртоқ Мусахонова ва бошқалар ҳам сўзладилар.

Митингдан кейин, «Пахтакор» стадиони қурилишида тайёргарлик ишлари бошланди.

50 минг тамошабинга мўлжалланган янги стадион 10 гектардан ортиқ майдонни эгаллайди.

Ёшлар учун лекциялар

Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг Тошкентдаги марказий лекторийси ёшлар ўртасида катта иш олиб бормоқда. Бу ерда ёшлар учун махсус лекциялар ўқиб турилади.

Мактабларнинг юқори синф ўқувчилари адабиёт юзасидан ўқиладиган лекцияларга жуда қизиқадилар. Яқинда бу ерда адабиёт бўйича ўтказилган бир қатор лекциялар муваффақиятли тамомланди. Ўқувчилар Чернишевский, Горький, Тургенев, Гоголь, Некрасов, Чехов, Маяковский ва бошқа ёзувчиларнинг ҳаёти ва ижодига бағишланган лекцияларни зўр қизиқиш блан тингладилар. Лекцияларни филология фанлари кандидатлари М. Н. Троицкий, Л. Н. Ульрих, В. И. Манов ва бошқалар ўқидилар.

Комсомол ёшлар учун яқинда «Совет ёшларининг ма'навий қиёфаси», «Ўртоқлик ва дўстлик», «Совет ватанпарварлиги тўғрисида» деган темаларда лекциялар ўқилди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/II да **Юрак сирлари**, 10/II да **Бой ила хизматчи**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/II да **Кўр ўғли**, 10/II да **Чио-Чио-Сан**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/II да **Тоҳир ва Зуҳра**. Ўзбекистон ССР халқ артисти **Маҳмуджон Ғафуров**, артист **Э'тиборхон Жалилова** қатнашади, 10/II да Эрталаб соат 10 да **Сорочинск ярмаркаси**, кечқурун **Олтин кўл**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
10/II да ва ҳар куни
ЙИРТҚИЧ ҲАЙВОНЛАРНИ ЎРГАТУЧИ
биринчи рус устаси, РСФСРда хизмат кўрсатган артист
Н. П. ГЛАДИЛЬШИКОВ ГАСТРОЛЬЛАРИ
Тамоша кеч соат 8 да бошланади.

«Родина» Собир Раҳимов номли **Навоий** номли, **«Искра», «Ёш гвардия», «Ўзбекистон», «Комсомол 30 йиллиги», «Ўзбекистон 25 йиллиги», Тикучилар саройи кинотеатрларида**

Албаниянинг буюк жангчиси Скандербег
номли янги рангли бадиий фильм кўрсатилади.

«КИНОПРОКАТ» ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ
КИНОУСТАНОВКАЛАРДА КЎРСАТИШ УЧУН
ҚУЙИДАГИ ФИЛЬМЛАРНИ ЧИҚАРАДИ:

Каспий нефтьчилари ҳақида қисса
НОМЛИ ЯНГИ РАНГЛИ БАДИИЙ-ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМ.
Сценарий авторлари — **И. Осипов, И. Касумов, Р. Кармен.**
Режиссёр-оператор — **Роман Кармен.**
Бу фильмни Боку бадиий ва хроникал фильмлар студияси 1953 йилда ишлаган.

Гипноз сеанси
НОМЛИ ЯНГИ КИНОКОМЕДИЯ.
Сценарий авторлари — **Леонид Ленч, Х. Шмайн.**
Режиссёр — **Х. Шмайн.**
Рольларда:
А. Грибов, М. Яншин, Рина Зелёная, С. Мартинсон ва бошқалар қатнашади.
Бу фильмни Ленин орденли «Мосфильм» киностудияси 1953 йилда ишлаган.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 157, Пропаганда бўлими — 135, Совет қурилиши бўлими — 157, Маданият бўлими — 135, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 50, Хатлар бўлими — 136, Секретариат — 157, э'лонлар бўлими — 38142.

Р 01635. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 01565 7